

Prichádza ďalší investor

Vďaka správnej stratégii sa nitrianskej samospráve darí prilahovať zahraničných investorov. Ako oznámil na tlačovej konferencii primátor Nitry Ferdinand Vítek, „vstup do priemyselného parku Sever ohlásil ďalší investor.“

Primátor informoval, že tesne pred podpisom je zmluva s dánskou firmou Carnitech Marel Slovakia, ktorá k nám prichádza so zámerom postaviť strojársky závod na spracúvanie nerezového materiálu pre potravinársky priemysel. Prácu by tu malo nájsť približne 250 ľudí.

Podľa slov primátora sú rozpracované aj rokovania s ďalšími investormi. Z pochopiteľných dôvodov ich mená odmietol konkretizovať. Ako prvý vstúpil do priemyselného parku nemecký Visteon, ktorý práve v týchto dňoch dokončuje svoju prevádzku - vyrábať tu budú komponenty pre automobi-

firma zamestnávať 400 pracovníkov s rôznou kvalifikáciou. Celé územie priemyselného parku Sever sa rozprestiera na 460 hektároch.

Výrobná hala firmy Visteon je zatiaľ prázdna, ale tento mesiac by sa už mala zaplniť výrobnou technológiou.

lový priemysel. Prví zamestnanci nastúpia už v októbri a do dvoch rokov bude táto

Mesto má do dnešného dňa vysporiadanú približne tretinu pozemkov, ktorú môžu okamžite ponúkať investorom. Niektoré pozemky odkúpili priamo od miestneho Biskupského úradu, zostávajúcu časť má v prenájme.

Mesto sa zaviazalo, že do konca októbra zabezpečí pre investorov inžinierske siete. Rozvod plynu, vody ako aj kanalizácia sú už hotové, pred dokončením je realizácia elektrickej rozvodnej siete. Na komunikácii medzi Nitrou a mestskou časťou Dražovce v týchto dňoch ukončili výstavbu kruhového objazdu, ktorý na tomto frekventovanom úseku pomôže k bezpečnej premávke.

V priebehu minulého týždňa sa zmenila dopravná situácia na trase medzi Dražovcami a Nitrou. Kvôli priemyselnému parku tu zrealizovali kruhový objazd, ktorý by mal prispieť k plynulej premávke na tomto úseku.

Snímka: L. Synaková

(sy)

Zo zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Nitre 8. septembra 2005

Určili nájomné pre polikliniky

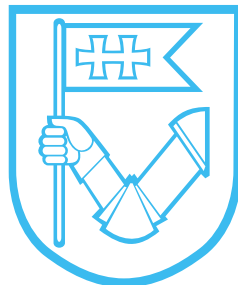
Vo štvrtok 8. septembra sa po prvýkrát po prázdninách a letných dovolenkách stretli poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre. Na rokovaní, ktoré viedol primátor Ferdinand Vítek, si poslanci nadelili veľké sústo, pretože program pozostával z viac ako 50 bodov a pritom rokovanie trvalo len do 15.30 hodiny. Do 16. h sa poslanci presunuli do synagógy, kde sa pod záštitou prezidenta SR Ivana Gašparoviča otvárala celoslovenská expozícia holokaustu.

Zasadnutie sa začalo ne-tradične diskusiou. Iniciátorom bol poslanec Ján Vančo, ktorý túto zmenu navrhol. Svoj návrh zdôvodnil slovami, že vo večerných hodinách v sále klesá pozornosť. Sám poslanec Vančo vytkol, prečo dal úrad majiteľom inžinierskych sietí povolenie rozkopávať aj čerstvo vybudované chodníky a prečo si niektorí stavitelia mýlia verejné priestranstvá so skladiškom stavebného materiálu. Ďalšie otázky smerovali k mestskej polícii, ktorá v letných mesiacoch zažívala krízový stav, čo vyvrcholilo až odchodom náčelníka z tejto funkcie. Poslancov zaujímalo, kedy do funkcie nastúpi nový náčelník, ktorý prevezme zodpovednosť nad bezpečnostnou situáciou v celom meste.

Mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie písomné vzdanie sa Ing. Milana Burdu z funkcie člena dozornej rady obchodnej spoločnosti „Priemyselny park Nitra s.r.o.“ dňom

účinnosti uznesenia. Poslanci prerokovali a vzali na vedomie správu o výsledku kontroly využívania objektu DK ORBIS a fontány pred objektom, ako aj zabezpečenie objektu, prevádzky a poriadku, vzali na vedomie správu a opatrenia na odstránenie nedostatkov a uložili hlavnému kontrolórovi vykonať kontrolu plnenia opatrení k 31.12. 2005. MsZ vzalo na vedomie správu o výsledku následnej finančnej kontroly hospodárenia v Základnej škole na Tulipánovej ulici za obdobie roka 2004 a I. štvrtroka 2005.

Zastupiteľstvo prerokovalo správu o uzatvorených zmluvách vo veciach majetku mesta za uplynulé obdobie od 1. 1. 2005 do 30.6.2005 a vzali ju na vedomie. MsZ prerokovalo a schválilo návrh príjmovej časti rozpočtu, návrh nevyhnutných požiadaviek a návrh limitov do rozpočtu na rok 2006 podľa predloženej návrhu vrátane následovných schválených zmien, ktoré sa týkajú zvý-

šenia dane z príjmov fyzických osôb o 35 mil. Sk. Pre oddelenie sociálnych vecí a zdravotníctva zvýšili návrh limitu o 4 969 tisíc Sk, z toho 1 300 tis. Sk pre Diecéznu charitu v Nitre, 522 tis. Sk pre Slov. katolícka diakonia, 600 tis. Sk pre o. z. EFFETA a 2 500 tis. Sk pre ADOS. MsZ uložilo prednostovi, aby zapracoval do návrhu rozpočtu mesta Nitra na rok 2006 investičné akcie, ktoré navrhne nulu VMČ v minimálnej sume 16 376 tis. Sk, pričom táto suma sa rozdelí na jednotlivé VMČ v členení 50 % podľa počtu obyvateľov a 50 % podľa dĺžky verejných komunikácií na území VMČ. Poslanci prerokovali a vzali na vedomie vyhodnotenie plnenia rozpočtu Mesta Nitry za I. polrok 2005. MsZ žiada prednostu úradu aby zabezpečil realizáciu schválených investičných akcií v rozpočte mesta - položky 717 001, 717 002 s minimálnym čerpaním 90 % upraveného

rozpočtu na rok 2005. Poslanci prerokovali a schválili rozpočtové opatrenia v rozpočte mesta na rok 2005 a použitie rezervného fondu podľa predloženého návrhu vrátane schválených zmien. Schválený bol aj Dodatok č. 1 k Cenovému výmeru Mestskej autobusovej dopravy v Nitre podľa predloženého návrhu. Zastupiteľstvo sa uznieslo na vydaní VZN č. 5/2005 o určení názvu ulice v častiach mesta Nitra - Dražovce a Nitra - Mlynáre podla návrhu č. 4: Ulica Dolné Hony. Schválili aj návrh dodatku č. 6 k VZN č. 4/2001 o podmienkach pridelovania a bývania v bytoch určených na nájom pre obyvateľov mesta postavených s podporou štátu, keď sa uznieslo na vydaní dodatku č. 6 k VZN č. 4/2001 o podmienkach pridelovania a bývania v bytoch určených na nájom pre obyvateľov mesta postavených s podporou štátu podľa predloženého návrhu. Súhlasili s návrhom na zmenu delegovaného zástupcu Mestského zastupiteľstva v Nitre do Rady školy pri ZŠ na Beethovenovej ulici v Nitre, pretože poslanec P. Madleňák z tejto funkcie odstúpil. Touto funkciou poveril Ing. M. Dovičoviča.

Poslanci súhlasili s návrhom na udelenie Ceny mesta Nity h. doc. MUDr. Emilovi Bakošovi, PhD. za dlhoročnú činnosť v oblasti zdravotníctva, propagáciu

Pri príležitosti 61. výročia SNP si zástupcovia Mesta Nitranu čele s primátorom Ferdinandom Vítekom uctili pamiatku padlých bojovníkov.

Snímka: L. Synaková

mesta Nity doma i v zahraničí. Zastupiteľstvo prerokovalo návrh postupnosti spracovania Stratégie energetickej politiky mesta Nitra a materiál vrátilo na prepracovanie a opätovné predloženie na najbližšie zasadnutie mestského zastupiteľstva. Prerokovaný bol aj návrh na výpožičku pozemku v areáli Základnej školy Krčméryho 2 v Nitre pre Centrum komunitného rozvoja, Farská 46, Nitra na dobu určitú 20 rokov. Mestské zastupiteľstvo v Nitre prerokovalo návrh na úpravu výšky nájomného v poliklinikách Klokočina, Chrenová, Párovce a schválilo s účinnosťou od 1.1.2006 nájomné vo výške 900,- Sk/m² za priestory ambulancií vrátane prípravného, nájomné vo výške 800,- Sk/m² za priestory laboratórií bez prístupu verejnos-

ti, nájomné vo výške 250,- Sk/m² za priestory užívané ako archív, spoločná miestnosť lekárov na odkladanie vecí a pod. a bezodplatné užívanie spoločných a čakárenských priestorov.

Poslanci súhlasili, aby bývalá Materská škola na Wilsonovom nábreží 56 v Nitre bola daná do správy Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania (ECAV) na Slovensku v Nitre, Sládkovičova 12, Nitra na dobu určitú 20 rokov za cenu 1,- Sk, za účelom zriadenia Evanjelickej materskej školy. Toto uznesenie bolo pozastavené primátorom mesta Nity z dôvodu, že odporuje § 6 ods. 1 zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a § 7 ods. 1 VZN č. 5/96 o hospodárení s majetkom mesta Nity v znení neskorších dodatkov. **(syn)**

Pomáhali pri obnove V. Tatier

Ešte v minulom roku v noembri nás zaskočila vetermá smršť, ktorá zničila Vysoké Tatry. Primátor Nitry Ferdinand Vítek sa rozhodol iniciovať založenie Kancelárie projektu obnovy Vysokých Tatier. Cieľom tohto projektu bolo spojiť sily mesta, jeho občanov a podnikateľov v úsilí na získavanie prostriedkov a darov na riešenie kalamitnej situácie a následnej obnovy Vysokých Tatier.

Na základe tohto sa kancelária primátora Nitry, vedená Ing. Henrietou Lacikovou, obrátila s prosbou na nitrianske stredné škol a gymnáziá s prosbou o pomoc Vysokým Tatram prostredníctvom práce dobrovoľníkov - študentov stredných škôl. Na výzvu zareagovali dve gymnáziá - Gymnázium na Golanovej ulici a Gymnázium na Párovskej ulici, ktoré zorganizovali dva dvojtýždňové turnusy. Prvý turnus sa uskutočnil v týždni od 11. do 24. júla a zúčastnilo sa na ňom 40 študentov. Do druhého turnusu, v dňoch od 25. júla do 7. augusta sa zapojilo 25 študentov. Mladí brigádnici čistili priestory mesta Vysoké Tatry, odstraňovali kornáre, hrabali, vysadili trávniky, atď. Počas týchto dvoch týždňov študenti pracovali štyri dni a tri dni v týždni sa venovali relaxu. Ubytovaní boli v Základnej škole v Dolnom Smokovci, kde im bola zadarmo poskytovaná aj strava. Takisto aj dopravu do Vysokých Tatier hradilo Mesto Nitra. Všetkým, čo sa do tejto dobrovoľníckej akcie zapojili, patrí veľká vďaka. Dobrý pocit z vykonanej práce budú mať určite aj oni samotní, keď sa do našich veľhôr po rokoch vrátia a uvidia výsledky svojej práce. **(sy)**

Ambasádori v Nitre

V obradnej sieni Mestského úradu v Nitre prijal primátor Nitry Ferdinand Vítek veľvyslankyňu SR pri Svätej stolici Magdalénu Babčanovú s manželom, ktorú spolu s ďalšími 22 ambasádormi z rôznych krajín, pôsobiacimi pri Svätej stolici v Ríme, navštívila v piatok 9. septembra naše mesto. Ich návšteva Slovenska bola súčasťou projektu prezentácie Slovenska pri príležitosti 1. výročia vstupu SR do EÚ pod názvom „Kultúrne a duchovné dedičstvo sv. Cyrila a Metoda a ich prínos pre novú Európu,“ nad ktorým prevzal záštitu predseda NR SR Pavol Hrušovský. Na prijatí sa zúčastnil aj zástupca primátora František Baláz a poslanci MsZ, Ján Vančo a Ivan Gavalovič. Súčasťou ich pobytu v Nitre bolo prijatie v sídle Biskupského úradu na Nitrianskom hrade, kde sa stretli s kardinálom Jánom Ch. Korcom. Ten pre nich odslúžil slávnostnú svätú omšu. Veľvyslanci si prehladli sakrálnu pamätihodnosť nášho mesta a našim mestom boli očarení. Ako nám prezradila Magdaléna Babčanová, väčšina z nich navštívila Slovensko po prvýkrát a to, čo videli a zažili v pozitívnom zmysle prekonallo ich očakávania. **(syn)**

Primátor Ferdinand Vítek hovorí o začiatku nového školského roka

Školské športoviská sprístupníme verejnosti

Pán primátor, ako vyzerá situácia v základných školách?

- Do základných škôl nastúpilo 7 150 žiakov, čo je v porovnaní s minulým rokom pokles o 640 detí. Napriek tomu, že sme v podstate žiadnu školu nezrušili, štatistika hovorí, že ubudol taký počet žiakov, aký kapacitne naplní jedno školské zariadenie. Presné čísla však budú známe až v októbri, dokedy sú riaditelia povinní oznámiť počty žiakov mestskému úradu.

Určité zmeny nastali v mestskej časti Janíkovce...

- Pre nízky počet žiakov sme museli prístupit k zrušeniu druhého stupňa. Väčší školáci z Janíkoviec od prvého školského dňa dochádzajú do ZŠ na Fatranskej ulici v Nitre, kam ich v ranných hodinách vozí autobus MHD zadarmo. Zrušením druhého stupňa mesto usporí 1,5 milióna korún, pričom za školský autobus mesto zaplatí len 100 000 Sk. Malých školáčikov sme ponechali doma v Janíkovciach. Pre nich by bolo cestovanie príliš traumatizujúce.

Usporné opatrenia sa vo väčšej miere dotkli materských škôl.

Počas letných mesiacov sa zrušili 4 predškolské zariadenia - MŠ na Wilsonovom nábreží, škôlka na Špitálskej ulici, v Párovských Hájoch a na Kollárovej ulici. Verejnosť

Ferdinand Vítek, primátor mesta

však iste privítala, že Mesto v spolupráci so spoločnosťou ADOS zriadilo pokusne od septembra aj dvoje detské jasle. V každom z týchto zariadení sa celodenne starajú o 20 detí. Záujem predčil naše očakávania, nedokázali sme ani všetkých žiadateľov uspokojiť, takže staršie deti sme sa pokúsili umiestniť už do materskej školy. Ak bude záujem vyšší, tak budeme zvažovať, či neotvoríme aj ďalšie oddelenia. Jasle rodičov lákajú aj cenovou dostupnosťou. Pre rodičov je to iba symbolické financovanie, pretože platia 1100 korún, to je doslova len za stravu. Je tam spolufinancovanie zo štrukturálnych fondov na zabezpečenie služby personálu. Mesto poskytuje priestory a hradí prevádzkové náklady za tieto priestory. Najväčší záujem prejavili rodičia zo síd-

liška Chrenová, kde prihlásili až trojnásobne väčší počet, než stačí kapacita zariadenia. Pri žiadostiach sa, prirodzene, brala do úvahy skutočnosť, či matka je zamestnaná, ale zostáva na materskej dovolenke. Mesto poskytlo priestory a hradí aj prevádzkové náklady.

Novinkou pre občanov, ktorí radi športujú a nemajú kde, je sprístupnenie školských športovísk širokej verejnosti. Mohli by ste nám to vysvetliť?

-Mesto ako zriaďovateľ má záujem, aby boli školské ihriská využívané aj v popoludňajších hodinách. V týchto dňoch sprístupnili dve nové športoviská na Čermáni a na Fatranskej ulici. Športuchtivá verejnosť bude mať príležitosť minimálne dvakrát v týždni na 4 hodiny navštevovať zadarmo aj školské športoviská. Náklady na ich prevádzku budú plne hradené z mestskej pokladnice. Na prevádzkové náklady a personálne zabezpečenie bude školám prispievať mesto. Projekt skúšobne spustia 30. septembra. Okrem fungujúcich ihrísk otvorí aj dve nové - jedno na Fatranskej a druhé na Dolnočermánskej ulici. Tieto ihriská vznikli na základe dohody s viacerými spoločnosťami, ktoré dodali buď prácu, materiál, alebo priamo finančnú sumu.

Projekt sprístupnenia ihrísk je **pokračovanie na 7. str.**

Klientske centrum ušetrí čas

V pondelok 12. septembra začalo na Mestskom úrade v Nitre oficiálne fungovať klientske centrum. Obyvateľom mesta, ako aj ďalším klientom urýchlili vybavovanie bežných záležitostí.

Veľké sťahovanie sa začalo ešte počas letných mesiacov, keď sa na prizemie budovy - do jej ľavého krídla - presťahovala matrika. Na tomto mieste je už dnes situovaná aj pokladnica. Občania tu nájdu stavebný úrad, evidenciu obyvateľstva, sociálne oddelenie ako aj stavebný úrad. Svojich referentov sem vysunuli úrady, ktoré občania v bežnom styku najčastejšie navštevujú - odbor komunálnych činností, finančný odbor, správa majetku a odbor strategických činností. V pondelok 19. septembra spustili do činnosti časennkový systém, aký je dnes už bežný v bankových domoch.

Podľa slov primátora F. Víteka je to lepšie aj z hľadiska boja proti korupcii a bezpečnosti. Do hlavnej časti budovy bude prístup len na čipové karty, ktoré zavedú v priebehu mesiaca. Zatiaľ sa ešte nepoužívajú, pretože sa čaká na regis-

tráciu nového loga Mesta Nitra, ktoré bolo vybrané v súťaži a ktoré bude na kartách zobrazené.

„Zmyslom klientského centra však v prvom rade je, aby občania nemuseli blúdiť po dlhých chodbách úradu a na dverách hľadať menovky kompetentných osôb. V niektorých

jednoduchších záležitostiach ako napr. zakúpenie známky pre psov, drobný predaj tovaru, budú vedúci pracovníci delegovať svoje právomoci na referentov, aby mohli v ich mene konať a podpisom tieto veci povoliť,“ hovorí F. Vítek.

Občania sa môžu orientovať aj pomocou veľkopoštovej obrazovky, umiestnenej nad okienkom informátora vo vestibule, na ktorej sa premietajú vždy aktuálne informácie a údaje.

Pohľad na hlavnú časť klientskeho centra.

Hlavný vchod do budovy sa stal bezbariérový.

Primátor F. Vítek si s prednostom L. Martinkom overovali fungovanie centra.

Primátor sa vyjadril, že ľudia, ktorí prichádzajú na úrad so svojimi jednoduchými podaniami, budú vybavení vo veľmi krátkom čase. Služby občanom chcú však aj naďalej zvyšovať. Hneď ako sa z pravej strany budovy vystahuje krajská knižnica, klientské centrum sa presunie práve sem. Po vzore bankových domov tu zriadia malé rokovacie miestnosti s potrebnou technikou. „Na úrade sa chceme vyhnúť najmä tomu, aby bol v budove príliš veľký pohyb - sledujeme tým zvýšenie bezpečnosti, ale aj ochranu proti korupcii,“ zdôraznil primátor. A ako nám povedal vedúci oddelenia prvého kontaktu Ing. Jozef Korec, klientske centrum je otvorené každý deň, takže stránkové hodiny zanikli. Klientské centrum je otvorené v pondelok, útorok a vo štvrtok do 15 h, v stredu do 17 a v piatok do 14 h. Na novom mieste sa nachádza aj pokladnica, kam práve v týchto dňoch prichádzajú obyvatelia, aby zaplatili dane z nehnuteľnosti. Nik nemusí vystávať v dlhých radoch a ľudia sa nemusia obávať toho, že ich niekto predbehne. Pohyb stránok je riadený počítačom a časenkami.

„Zriadenie klientského centra, aké na Slovensku nemá obdobu, je prvým krokom,“ zdôraznil primátor. Druhý bude nasledovať hneď ako sa z krídlá úradu vystahuje krajská knižnica.

„Dokážeme tam preniesť zariadenia aj techniku a v podstate aj celý systém, ktorý bude fungovať aby bol ucelenejší. Verím, že nový systém ocenia aj zamestnanci, pretože takto získajú väčší pokoj pre svoju prácu. Stránkové hodiny na nitrianskom mestskom úrade už takto neexistujú,“ podčiarkol F. Vítek. **(syn)**

dokončenie z 5. str.

v súlade s koncepciou mesta, ktoré šport nechce podporovať priamo finančne, ale hlavne vytvorením materiálnych podmienok.

V Nitre by mala v krátkom čase pribudnúť aj nová športová hala. Dlho sa však viedli spory o tom, kde bude stáť?

- Stáť bude na mestskom pozemku medzi Domom Matice Slovenskej a Základnou školou Škultétyho na sídlisku Čermáň. Stavieť by sa malo začať na jeseň. Bude to viac-

účelová hala pre loptové športy basketbal, volejbal, hádzanú. Malo by tam byť hľadisko pre zhruba 2 000 divákov, menšie telocvičňa na rozcvičenie, fitnesscentrum, možno aj športové predajne. V mestskom rozpočte je na tento účel schválených 40 miliónov korún. Mesto však nechce všetko zaplatiť z vlastného vrecka a hľadá organizáciu alebo inštitúciu, ktorá by sa na stavbe finančne podieľala spolu s Mestom.

Ludmila Synaková

V tábore s primátorom

Už po druhýkrát zorganizoval primátor Nitry Ferdinand Vítek s manželkou Zlaticou týždenný letný tábor plný hier a zábavy v horskom prostredí na Poláne pri Detve pre 29 detí z nitrianskych základných škôl. „Hlavnou myšlienkou bolo poskytnúť pomoc práve tým, ktorí ju najviac potrebujú. S výberom detí vo veku 10 až 12 rokov nám pomáhali riaditelia škôl, ktorí svoje deti poznajú najlepšie, a preto sa nám aj vďaka nim podarilo zorganizovať toto podujatie. Zároveň som chcel, aby do tábora išli deti s dobrými študijnými výsledkami a dobrým správaním,“ povedal primátor Ferdinand Vítek. Celý pobyt bol financovaný z vlastných finančných prostriedkov primátora a túto zaujímavú myšlienku materiálne podporilo množstvo podnikateľských subjektov v Nitre. Pre deti bolo pripravených množstvo aktivít, či už športových, vzdelávacích alebo zábavných. Nechýbali hudobné, pohybo-

vé ani branné hry, ktoré pripravoval primátor. Tábor nemal iba zábavný charakter, ale aj vzdelávací. Deti mali možnosť naučiť sa základné pojmy z angličtiny - ako pomenovať farby či ako počítať. Naučili sa i niektoré anglické pesničky. Nechýbala diskoteka, výlety na Polanu, saunovanie a plávanie. Tak ako minulý rok, aj teraz sa konal bazar, v ktorom si mohli deti kúpiť rozličné drobnosti. Nekupovali ich však za peniaze, ale za „smajlíkov“, ktorých získali pri rôznych súťažiach. Nemohol, samozrejme, chýbať guláš, ktorý navaril primátor. Prekážkou nebolo ani zlé počasie, pretože pre deti boli priamo v hoteli pripravené spoločenské hry a aktivity. Deti si z tábora priniesli okrem odmiern aj nové skúsenosti, zážitky a priateľstvá. „Určite budem túto myšlienku podporovať aj naďalej a už teraz sa teším na budúci rok,“ uviedol primátor Ferdinand Vítek.

Ivana Budayová

Informácie o Európskej únii získate v centre na Chrenovej

V priebehu tohto roku bolo v SR formou výberového konania vytvorených 12 informačných centier medzinárodnej siete Europe Direct Information Network, ktoré majú priblížiť problematiku Európskej únie bežným občanom. Vznik a fungovanie informačných centier podporila Európska komisia, ktorá centráram poskytuje aj informačnú a poradenskú podporu, dodáva informčných materiálov a ďalšie služby. Podobných centier existuje v celej Európskej únii viac ako sto, čo umožňuje úzku spoluprácu a vyhľadávanie vhodných partnerov vo všetkých členských krajinách EÚ. Jedno z centier Europe Direct Information Network bolo slávnostne otvorené v priestoroch Regionálneho poradenského a informačného centra v Nitre. Centrum poskytuje pomoc pre bežných občanov, študentov, samospráv, podnikateľov a ďalšie cieľové skupiny. Obyvatelia Nitry a okolitých regiónov (Šala, Zlaté Moravce, Galanta, Hlohovec, Topoľčany, Partizánske) môžu v centre získať cenné rady a informácie o rôznych oblastiach života, ktoré ich zaujímajú. Poradenstvo a informovanie sa tematicky viažu k problematike Európskej únie, jej legislatívy, politik, programov, podporových nástrojov a ďalších tematických okruhov prakticky bez akéhokoľvek obmedzenia.

Viac nám prezradil Ing. Dušan Slížik, riaditeľ informač-

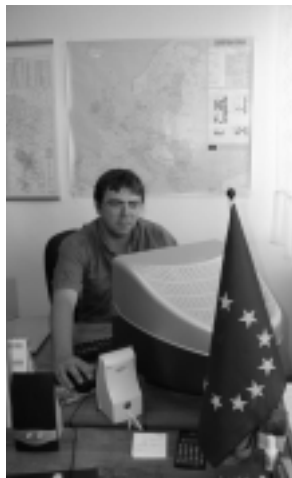
ného centra EUROPE DIRECT Nitra:

Priblížite, čím je zaujímavé informačné centrum EUROPE DIRECT, ktoré vzniklo v Nitre?

- Nové informačné centrum pre nitriansky región, ktoré je súčasťou medzinárodnej informačnej siete EUROPE DIRECT Information Network. S podporou Európskej únie vzniklo na Slovensku spolu 12 podobných centier a novootvorená nitrianska prevádzka je súčasťou tejto siete.

Čo je hlavnou úlohou centra EUROPE DIRECT v Nitre?

- Hlavnou úlohou centra je poskytovať širokú škálu bezplatných informačných služieb, ktoré sú určené pre bežných občanov, študentov, nezamestnaných, podnikateľov, predstaviteľov samospráv a ďalších zúčemcov. Všetky poskytované informačné služby sa tematicky viažu k prob-

lematike Európskej únie (práca v EÚ, cestovanie, brigády, štúdiu, fondy EÚ, atď)

Čo získa občan pri návšteve informačného centra ?

- Bezplatný prístup k internetu a e-mailu, možnosť samostatného vyhľadávania ľubovoľných informácií a zdrojov, ktoré sa viažu k problematike EÚ. Pracovníci centra zúčemcovi poradia napr. v prípade, že sa zaujíma o pracovné príležitosti v niektorej z členských krajín EÚ, o krátkodobú brigádu, štúdium na zahranič-

ných školách, výmenný pobyt, dovoz ojazdeného automobilu, možnosť získať grant z eurófondov a podobne. Klient môže pri vyhľadávaní informácií bezplatne využiť aj tlačiareň a kopírku.

Kam môžu záujemcovia telefonovať?

- Občana má možnosť z centra bezplatne telefonovať na špeciálnu telefónnu linku Európskej únie, kde mu vyškolení operátori okamžite poskytnú komplexné informácie o oblasti, ktorá ho zaujíma. Môže sa napríklad informovať pracovných podmienkach v jednotlivých štátoch EÚ, či v príslušnej krajine potrebuje pracovné povolenie, ako si má vybaaviť povolenie na pobyt a podobe. Škála informácií je prakticky neobmedzená a je len na fantázii záujemcu, na čo sa operátora opýta.

Je pravda, že občania majú bezplatný prístup k aktuálnym informáciám o problematike EÚ?

- V prípade, že občan nemá záujem o informácie prostredníctvom Internetu a špeciálnej telefónnej linky (resp. nevie s týmito technológiami pracovať) poskytnú mu zaškolení zamestnanci centra bezplatnú konzultáciu. Okrem toho má každý záujemca možnosť získať rôzne tlačené informácie o realitách EÚ (brožúry, časopisy, publikácie, adresáre a pod.).

Kde vás občania nájdu, resp. ako sa s vami môžu skontaktovať?

- Regionálne poradenské a informačné centrum sídli na Nábřeží mládeže č. 1. Telefónicky nás môžete osloviť na čísle 037 / 77 22 401, faxom na 037 / 77 22 400, e-mailový kontakt: rpica@rpica.sk a stránka má adresu www.rpica.sk

(Is)

Bez plánov to nepôjde

Mesto Nitra pripravuje plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Pri tejto príležitosti sa v zasadacej sále mestského úradu uskutočnilo stretnutie vedenia mesta s poslancami a občanmi. Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja by mal byť vypracovaný na obdobie 7 až 10 rokov a zo zákona musí byť vypracovaný najneskôr do konca roka 2006. Jeho konečnú podobu musí schváliť mestské zastupiteľstvo.

Tento dokument nebude nemenný, dá sa do neho vstupovať. Práca manažuje dodávateľská firma S&K Management z Bratislavy, ktorú vybrali verejnou súťažou, pretože mala v tejto oblasti skúsenosti a referencie. Mnohé obce a mestá už plány hospodárskeho a sociálneho rozvoja majú, Nitra v tejto oblasti zaostáva.

„Prípravy plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja bude mať na starosti pracovná skupina, ktorú budú tvoriť poslanci, vedúci

odborní pracovníci mestského úradu, predstaviteľia verejného, štátneho aj tretieho sektora, možno aj podnikatelia.

Prácam bude predchádzať vypracovanie východiskových analýz v jednotlivých oblastiach, stanovenie slabých a silných miest, ktoré Nitra má, určia sa perspektívne vízie a strategické ciele. Vychádzať sa bude aj z ďalších dokumentov, ako sú napríklad územný plán či program rozvoja bývania. Do úvahy vezmú aj koncepciu rozvoja mesta, ktorá spracovali poslanci a vedúci odborných útvarov úradu ešte v roku 2001.

Náklady na vytvorenie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja by nemali presiahnuť 1,5 milióna Sk. Vedenia Mesta predpokladá, že tieto financie získa z grantovej schémy ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. V opačnom prípade musí tieto financie vyčleniť z mestského rozpočtu.

(Iu)

Ocenenie pre L. Švihela

V aule Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre sa uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady SPU, rozšírené o vedecké rady fakúlt, na ktorom udelili čestnú vedeckú hodnosť **doctor honoris causa Slovenskej poľnohospodárskej univerzity. Tento titul prevza-**

li prof. Dr. SÁNDOR MAGDA, DrSc., rektor Vysokej školy Károlya Róberta v Gyöngyösi, ktorý je aj poslancom Parlamentu Maďarskej republiky. Druhým oceneným bol Nitran, **akad. arch. Ing. LADISLAV ŠVIHEL**, generálny riaditeľ Agrokomplexu v Nitre.

(sy)

Klokočinský jarmok sa teší stále väčšej popularite

Zábava medzi panelákmi

Sídliisko Klokočina ožilo v tomto roku jarmokom výnimočne skoro už počas prvého septembrového víkendú. Príjemné letné počasie prišlo organizátorom, ako aj účastníkom, ktorí iniciatívu poslancov - členov výboru mestskej časti Klokočina pod vedením Miloša Dovičoviča - vítajú po každej stránke. Veď ako nám mnohí potvrdili, "Je to fajn, ak sa na sídlisku niečo deje a ak to máme tu blízko - pod oknami!"

Štvrtý ročník priniesol bohatý a pestrý program, v ktorom si každá generácia našla to svoje. Už v piatok pri otvorení sa varila fazuľovica, ktorú si mohli ľudia za symbolickú cenu kúpiť a najesť sa. Výťažok z predaja bol venovaný materským školám. V sobotu sa zase varil tradičný Klokočinský guláš. Pre starších bola pripravená ľudová veselica s imitátorom Robom Kajzerom a jeho humoristickým partnerom Petrom Melušom či nestarnúce

melódie v podaní Otta Weitera a Dušana Grúňa. Skôr narodených oslovil koncert prevažne nitrianskych skupín, hlavnou hviezdou sobotňajšieho večera bola kapela Chiki Liki Tu-A. Pre deti bola prichystaná rozprávka Červená čiapočka v podaní družiny dobových zvyklostí Tormenta. Priestor na pre-

zentáciu získali aj mladí nitrianski výtvarníci i spevácke talenty. O tradičnú atmosféru jarmoku sa postarali ľudoví remeselníci so svojimi výrobkami. V nedeľu súťažili rodiny v zbere PET-fliaš. Zápolenie malo osvetový charakter, jeho cieľom bolo nastoliť diskusiu o potrebe separovať odpad. V rám-

Zápis súťažiacich na súťaž v kreslení na asfalt.

Mladá generácia čaká na štart.

Snímky: O. Synak

Dospelí si mohli zahádzať na fľaše vína a vyhrať ich.

ci jarmoku sa uskutočnila aj verejná zbierka Slovenského paralympijského výboru na prístroj Wave Systém, ktorý slúži na skorú diagnostiku dedičných foriem rakoviny.

Obyvatelia sídliska sa zapojili aj do kampane s názvom Na kolesách proti rakovine, ktorá ešte 5. mája odštartovala v Košiciach a završí sa 30. septembra v Bratislave. Príležitosť mali všetky vekové kategórie. Jazdilo sa na kolesách každého druhu - skatebordochoch, kolieskových korčuľiach, kolobežkách, kočíkoch, ale aj na vozíkoch pre telesne postihnutých. Účastníci si mohli vybrať jednu z dvoch možných tratí s rôznou náročnosťou, tí najrýchlejší získali vecné ceny. Prekvapením bola krásna, ale aj chutná zelená torta v tvare kolesa, ktorú rozkrájala poslankyňa Marta Ráčová.

Súčasťou podujatia boli súťaže pre deti v kreslení, behu a v bedmintone. Všetci súťažiaci v obidvoch akciách boli pravdaže odmenení a výťažok venovaný na zakúpenie diagnostického prístroja. Pravdaže tak ako to býva na jarmokoch, na voľné priestranstvo vedľa Sandokana prišli kolotoče.

Mladší sa mohli teda zabávať do neskorších nočných hodín. Jarmok dokonca navštívil aj slovenský premiér Mikuláš Dzurinda, ktorý sa stretol s ľuďmi, organizátormi - členmi VMČ a nevynechal ani ochutnávku gulášu. V posledný deň jarmoku sa nad Klokočinou vznášal aj teplovzdušný balón, z ktorého bola možnosť vidieť Klokočinu z vtáčej perspektívy. Návštevnosť jarmoku bola skutočne dosť veľká, boli tu mladší, ale aj starší, a všetci sa s chuťou zabávali.

(os)

O svojom meste chcú vedieť viac

Positívny vzťah k svojmu mestu sa rozhodli budovať a rozvíjať učiteľky MŠ Hanka Lukáčová, Darina Košiarová, Viera Dojčanová a Ivana Lenďáková z Ateliéru Médea. Spoločne sa sadli za jeden stôl a pod dohľadom tréneriek Dr. Ivony Fraňovej a Mgr. Lubice Lachkej vytvorili projekt s názvom Poznaj svoje mesto, ktorý vďaka finančnej podpore dostáva v týchto dňoch reálnu podobu. Deti predškolského veku, navštevujúce Materské školy na Piaristickej ulici, MŠ na Ulici Terézie Vansovej a MŠ na Alexyho ulici absolvovali besedu s Dr. Máriou Dankovou, profesionálnou turistickou sprievodkyňou Nitrianskeho informačného systému, ktorá ich potom zobrala na vychádzku do Starého Mesta. Prijemné jesenné počasie im žičilo, a tak sa so svojimi maľarskými potrebami rozložili

na Pribinovom námestí. Inšpirované rozpráváním Dr. Márie Dankovej nakreslili výkresy, na ktorých sa pokúsili zachytiť práve to, čo sa im v Nitre páči najviac. Ako som sa dozvedela od učiteliek, išlo im najmä o to, aby deti poznali históriu Nitry, pretože - ako vedia z vlastných skúseností - rodičia svojim deťom o meste nerozprávajú.

Projekt sa realizoval postupne a po jednotlivých MŠ. Reálnym výsledkom bude aj výstavka najkrajších kresieb, ktoré si môžete prísť pozrieť do vestibulu Mestského úradu v Nitre. Z financii získaných z Nitrianskej komunitnej nadácie zakúpili výtvarný a inštaláčny materiál. Pre sprievodkyňu Dr. Máriu Dankovú bolo stretnutie s malými poslucháčmi mimoriadne inšpiratívne, pretože ešte nikdy nemala možnosť prednášať takejto vnímavaj a zvedavej skupine poslucháčov.

text a snímka: (syn)

Deň bez auta?

Na septembrovom zasadnutí MsZ poslanci schválili dodatok k cenovému výmeru Mestskej autobusovej dopravy (MAD) v Nitre. Vo štvrtok 22.septembra, keď mesto organizovalo podujatie s názvom Deň bez môjho auta, mohli majitelia osobných automobilov cestovať autobusmi MAD zadarmo. Stačilo ak sa revízorovi preukázali občianskym a malým technickým preukazom od svojho auta. Predstavitelia mesta verili, že sa aspoň na tento jeden deň podarí v našom meste obmedziť hustú automobilovú premávku. Či sa tak stane, a koľko majiteľov áut využije túto šancu, sa môžete dozvedieť až z novembrového čísla mesačníka.

(sy)

Táto fotografia je z minulého roka, keď bola Palárikova ulica zablokovaná športujúcimi deťmi a autá sem mali vjazd zakázaný.

Snímka: L. Synaková

Tralaškola privítala školský rok

Tralaškola - nová základná umelecká škola v Nitre na Ďurkovej ulici má ambície byť iná: moderná, veselá a farebná. Učitelia a žiaci školy novými spôsobmi spolupracujú nielen na vyučovaní, ale aj priamo na pódii. Tak sa verejnosti predstavili v júnovom „Otváraní okien školy“, ale aj v poslednú, ešte prázdninová nedeľu 4. 9.

Umelecký program „Už je to tu“ začal oživovaním patrónky Tralaškoly - Zuzu Múzy. Žiaci aj učiteľia oživovali svoju Múzu divadlom, tancom, farbami i hudbou. Múzu prebúdzali spevom, tónmi flauty, klavíra aj klarinetu. Zuzu Múzu priam roztancoval virtuóznym prejav koncertného umelca, cimbalistu a učiteľa Andrea Šolopu. Pod papierovým ohňostrojom prestrihla Múza pásku a tak

slávnostne uviedla školu do jej prvého tralaškolského roku.

Program gradoval ukázkou z práce divadelného súboru školy. Ani dlhé dni prázdnin nenarušili presvedčivosť a nasaďenie mladých hercov, pripravujúcich sa na festival Divadelná Nitra. Plná sála školy tleskala umelcom aj ich konečne oživenej patrónke.

Zámerom novej umeleckej školy v Nitre je byť školou 21.storočia a tomu primerane zaujať svojich žiakov nielen profesionálnym zariadením, ale súčasne dobre porozumieť ich potrebám, snom a túžbam. Naše talentované deti a mládež si zaslúžia školu s dobrou atmosférou a nezvyčajným prostredím s umeleckým tagomnom.

Michal Hornický

Pripravujú aj Richarda

Pripravovaných päť premiér hlavného repertoáru a tri premiéry vedľajšieho - koprodukčného programu prišli na tlačovku do Bratislavy predstaviť ich režiséri, dramaturgovia a niekoľko hercov. Jedným z režisérov, ktorí budú v tejto sezóne hosťovať na nitrianskych divadelných doskách, je Poliak Jan Klata. Pod jeho taktovkou vzniká dráma Richard III., ktorá uzatvára trilógiu uvedenia najväčších kráľovských drám Williama Shakespeara. Herecké obsadenie ešte nie je známe, už teraz je ale isté, že na realizácii predstavenia sa bude podieľať slovensko-poľský tím. Na premiéru sa diváci môžu tešiť 7. apríla. (ms)

KAM ZA KULTÚROU V NITRE

Múzeá - Výstavy - Veľtrhy - Koncerty - Kluby

Nitrianska galéria, Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 17.00 h.

Reprezentačné sály: Do 2.10. Ako prvý vždy ten druhý. Spoločná autorská výstava fotografov Martin Marenčín a Jozef Ondžik, ktorí realizujú svoje dlhodobé dokumentaristické projekty. Marenčín - projekt SLOWLY SLOVAKIA, Ondžik - Z dediny do mesta. Kurátor: J. Ozič.

6.10. - 13.11. BEZVETRIE. Prezentácia súčasnej tvorby autorov strednej a mladšej generácie - objekt - inštalácia - site specific - maľba - video. Kurátor A. Čeledová.

Salón: Do 30.10. Juraj Novák - Divadelná fotografia. Výstava pri príležitosti Medzin. festivalu Divadelná Nitra 2005. **Galéria mladých:**

Do 6.11. REGRES - Viera Šindelárová. Výstava absolventky VŠVU v Bratislave. Cyklus počítačových printov s tlačou na textil. Kurátor: P. Urban.

Galéria VÚŽV: Do 31.10. Výber z diel medzinárodných umeleckých sympózií 1994 - 2005 - sochy, obrazy, reliéfy. **Otvorené denne od 7.00 do 17.00 h.**

SYNAGÓGA - koncertná a výstavná sieň, Ulica pri Synagóge, tel.: 037/6525 320

Stála výstava: **Osudy slovenských židov.** Stála expozícia holokaustu.

Grafiky Shraga Weila - nitrianskeho rodáka, žijúceho v Izraeli.

Synagóga otvorená: str, štv: 9.00 - 12.00 a 13.00 - 18.00, so, ne: 13.00 - 18.00.

KRAJSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO, Fatranská ulica, Nitra, tel.: 037/733 59 88

14. - 28.10. ŠPECKO. Výstava prác detí zo Špeciálnej ZŠ L. Okánika v Nitre

17. - 28.10. PATCHWORK. Autorská výstava Zuzany Behúlovej - textilná tvorba

Malá výstavná sála, Otvorené po - pi. 9.-16.00 h v prac.dni okrem uto.

Ponitrianske múzeum, Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245

Stála expozícia: **Skvosty dávnovekého Slovenska. Nitriansko v zrkadle dejín. Život v lesných a vodných biotopoch.**

Nové výstavy: **Do 2.10. Marek Pažitný - maľba,**

6.- 27. 10. Staroveký Rím - výstava študentov muzeológie UKF.

Otv.: denne okr. po. od 8.-17.00 h, v so. a ne. od 10.-17.00 h.

Malá galéria AKCENT, Kúpeľná 4, č. tel.: 037/651 76 04, 0905 399 905, otvorené denne od 10. do 19.30 h
6.10. o 18.00 Jozef Dobiš.

ART GALÉRIA, Kupecká 7, č. tel. 037/741 93 60, otv. v po - pia od 9.00 do 17.00 h a v so. od 9.00 do 12.00 h.
Do 14.10. Běla Kolčáková: Obrazy. Sprievodné podujatie medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2005.

Botanická záhrada pri SPU

1. - 3.10. Farby a plody jesene

Slovenské poľnohospodárske múzeum, Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra., tel. 037/65 72 573, 65 72 577.

Expozície: Najstaršie dejiny poľnohospodárstva na Slovensku do konca stredoveku.

Objekty skanzenu: málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včeliny, vinohradnícky dom, salaše a senníky. Otvorené denne okrem po. od 9.00 do 17.00.

AGROKOMPLEX - výstavníctvo, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

Do 3. 10 - AUTOSALÓN 2005

11.-14.10. LIGNUMEXPO 2005 - 15. medzinárodný drevársky veľtrh

11.-14.10. LES 2005 - 8. medzinárodná lesnícka výstava

11.-14.10. INTERIÉR - CONEX - 5. výstava interiérového vybavenia domov a bytov

---

KINÁ

ORBIS

1.-5.10. o 17:30 a 20:00 **Ostrov**. V neďalekej budúcnosti žijú ľudia v prísne riadenej uzavretej spoločnosti, kde majú okrem iného zakázané telesné zblížovanie. Každý z nich po večeroch zaspáva v nádeji, že jedného dňa sa naňho možno usmeje obrovské šťastie a bude vybraný na cestu na Ostrov - posledné nekontaminované miesto na Zemi (s výnimkou ich pribýtku). Tento krát sa šťastie usmialo na krásnu Jordan.... (MN,USA, 2005, 127 min., 79 Sk).

6.-12.10. o 18:00 **Genesis - Príbeh Modrej planéty**. Kombinácia humoru s vážnosťou, nevinnosti s modrosťou. Africký sprievodca filmom používa jazyk mýtov a báji, aby nám predstavil zrodenie vesmíru a hviezd, výbušné začiatky našej planéty a vznik života na Zemi. Rozpráva o čase, hmote, zrodení, láske a smrti. Po šiestich rokoch usilovnej práce prichádza druhý opus od scenáristov- režisérov snímky Mikrokozmos (Francúzsko / Taliansko, 2004, 81 min., 79 Sk).

13.-19.10 o 18:00 a 20:00 **Temná voda**. Dahlia Williams (JENNIFER CONNELLY) začína nový život. Má novú prácu, presťahovala sa do nového bytu a je pevne odhodlaná konečne hodiť za hlavu vzťah so svojím odlúčeným manželom a naplno sa venovať výchove päťročnej dcéry Ceci. Keď sa ale búrlivý rozchod zvrhne v právnú bitku o dieťa, začne sa jej už tak dosť zlý psychický stav ešte viac zhoršovať. (MN,USA, 2005, 105 min., 79 Sk).

6.-12.10. o 20:00 **Pán a pani Smithovi**. Pán a pani Smithovci sú len jednou z mnohých dokonalých dvojíc z vymydeného stredostavovského predmestia... až kým nevyjde najavo, že v skutočnosti sú obdivujúci nájomníkmi zabijákmi, ktorí pracujú pre dve konkurenčné agentúry a ich úlohou nie je nič iné, ako odpreviadiť zo sveta jeden druhého. Hlavných úloh sa ujali Brad Pitt a Angelina Jolie pod vedením režiséra Douga Limana (MP12,USA, 2005, 120 min., 79 Sk).

20.-26.10 o 17:30 a 20:00 (22.-23.10 len o 20:00) **Góli**. Rovnako ako každé iné dieťa má i Santiago Munez (Kuno Becker) svoj veľký sen. Na rozdiel od väčšiny ostatných však dostane ojedinelú príležitosť si ho splniť - pokiaľ dokáže prekonať strach, odcestovať tisíce míľ od domova a vyrovnáť sa najlepším z najlepších. Ako sa skoro ukáže, Santiago vyjde jeho rozhodnutí veľmi draho - sú ale obeti tak veľké, aby zabránili talentovanému (USA, 2005, 117 min., PREMIÉRA, 79 Sk).

22.-23.10 o 17:00 a 18:30, **Madagaskar**. Nový animovaný snímok štúdia Dreamworks rozpráva o štvorici zvieracích celebrit z Central Park ZOO v New Yorku. Najlepší priatelia - lev, zebra, žirafa a tehotná hrošica - si užívajú starostlivosť ošetrovateľov do tej doby, než je-

den z nich zmizne. Zbytok sa ho vydáva hľadať, ale behom úteku zo zoologickej záhrady sú polapení (MP,USA, 2005, 80 min., kino Orbis 59 Sk kino Lipa 49 Sk).

22.-23.10 o 17:30 **Čarovný kolotoč**. Animovaná britská rozprávka na motívy populárneho televízneho seriálu. Malá Florence si bezstarostne hrá v krásnej záhrade s kolotočom, znenazdajky sa však vinou zlého kúzla ocitne uväznená v tajomnom ladovom väzení. Čarodej Zebedee preto zvolá všetkých jej priateľov - psíka Dougala, ktorý miluje cukor a svoji Florence, kravu Ermintrudu, ktorá spieva operu a myslí si, že vie spievať (MP, Veľká Británia / Francúzsko, 2005, 85 min., 49 Sk).

27.-31.10 o 17:30 a 20:00 **Legenda o Zorovi**. V novom akčnom dobrodružstve z produkcie Columbia Pictures a Spyglass Entertainment Legenda o Zorovi sa maskovaný hrdina vydáva na doposiaľ najťažšiu úlohu svojho života. Antonio Banderas, ktorý bol v minulosti nominovaný na niekoľko Zlatých glóbusov, a oscarová herečka Catherine Zeta-Jones sa pod vedením režiséra Martina Campbella znovu ocitnú vo vzrušujúcom príbehu plnom akcie, ktorý (MP12,USA, 2005, PREMIÉRA, 104 min., 79Sk).

LIPA

1.-5.10. o 17:45 a 20:00 (2.10 len o 20:00) **Rukojemník**. Policajt Jeff Talley (Bruce Willis) dlhé roky pracoval ako vyjednávač losangeleského tímu SWAT. Náročná, stresujúca profesia, v ktorej zďaleka nie všetky prípady skončia šťastne, traumatizovaného policajta nakoniec donúti prijať miesto policajného šéfa v idylickom mestečku Bristo Camino. Sen o kludnej policajnej práci ďaleko od veľkomesta sa nečakane zmení v nočnú moru... (MP12,USA / Nemecko, 2005, 113 min., 69 Sk).

7.-9.10. o 19:30 **Kinsley - Bavne sa o sexe**. „Takže, pokiaľ pohodlne sedíte, môžeme začať.“ Takto nás do príbehu vtiahne Liam Neeson, ktorý v životopisnom filme Kinsey stvárnil profesora Alfreda Kinseya. Ten sa v prvej polovici 20. storočia preslávil otvorenou štúdiou ľudského chovania pri tej najobľúbenejšej činnosti a ľudskej sexualite vôbec. ... (MN,USA/Nemecko, 2004, 118 min., 69 Sk).

10.-12.10 o 17:30 a 19:30 **Kúsok neba**. Príbeh filmu Kúsok neba rozpráva o láske, priateľstve a súdržnosti, ktorá pomáha láskavo prežiť v najťažších dobách. Za stenami komunistického kriminálu 50. let sa odohráva príbeh krehkej lásky dvoch mladých ľudí. Napriek tomu, že historické reálie by tomu mohli napovedať, nieje Kúsok neba politickým plagátom, ale v prvom rade milostnou romancou... (MP12,Česko, 2005, 85 min., 69 Sk)

13.-16.10. o 19:30 **Zvieracia kazajka**. Dve veľké hviezdy súčasnosti - Adrien Brody (Oscar za Pianistu) a Keira Knightley (Piráti z Karibiku, Láska nebeská, Kráľ Artuš) sa stretnú v thrilleri, pod ktorým sú producersky pod-

písaní Georgie Clooney a Steven Soderbergh. Hlavný hrdina Jack Stars (Brody), veterán z vojny v Perzskom zálive, je neprávom obvinený z vraždy. Sled udalostí uvrhne Jacka do starostlivosti psychiatrov.... (MP12,USA / Veľká Británia / Nemecko, 2005, 102 min., 69 Sk).

8.-9.10 o 17:30 **Roboti**. Twentieth Century Fox, Blue Sky Studios a oscarový režisér Chris Wedge, ktorý preniesol milióny divákov do pradávnych čias v trháku Doba ľadová, práve spoločnými silami vytvorili úžasný svet Robotov, svet, ktorý obývajú výhradne svojrázni roboti. Podobne ako Doba ľadová sú i Roboti filmom plným humoru, čarovných obrázkov a pozitívnych hodnôt.... (MPUSA, 2005, 91 min., 49 Sk).

21.-26.10. o 17:30 a 19:30 (22.-23.10. len o 19:30) **Jaskyňa**. Uprostred hlbokého lesa v Rumunsku narazí tým vedcov na ruiny opátstva z 13. storočia. Po bližšom prieskume zistia prekvapivú vec - opátstvo stojí na vchode do obrovského systému podzemných chodieb. Miestni biológovia veria, že v jaskyni by mohol existovať dosiaľ neobjavený ekosystém, preto si najmä skupinu amerických jaskynných potápačov, aby im pomohli jej hĺbiny preskúmať.... (MN,USA, 2005, 97 min., 69 Sk)

22.-23.10 o 17:00 a 18:30 **Madagaskar** (MP, USA, 2005, 91 min., 49 Sk)

27.-28.10. o 17:00 a 19:30 **Erazmus 2**. Päť rokov po lete strávenom v Barcelone sa Xavier, William, Wendy, Martine a Isabelle opäť stretávajú.... (MN, Francúzsko / Veľká Británia, 2005, 125 min., 69 Sk).

29.-30.10. o 18:00 **Madagaskar**. (MPUSA, 2005, 91 min., 49 Sk)

13.-19.10. o 17:00 a 19:30 (13.-16.10. len o 17:00) **Čarovný kolotoč**. (MP, Veľká Británia / Francúzsko, 2005, 85 min., 49 Sk)

13.-19.10. o 17:00 a 19:30 (13.-16.10. len o 17:00) **Garfield**. Najslávnejšie a najtučnejšie komiksové zviera, rozozraný kocúr Garfield (medzi jeho najväčšie dobrodružstvá patrí stretnutie s pavúkom, či dobovyvanie chladničky) sa chystá na svoj filmový debut. V réžii Petra Hewitta (Piadimužiči) sa z cynického chlpača stane hviezda akčnej rodinnej komédie, keď spoločne s Jennifer Love Hewittovou bude zachraňovať psika Odieho z rúk zlých (MPUSA, 2004, 85 min., 49 Sk)

13.-19.10. o 17:00 a 19:30 (13.-16.10. len o 17:00) **Ríša vikov**. Bývalý policajt (Jean Reno) vyšetruje brutálne a záhadné vraždy troch žien. Anna Heymes (Arlý Jover), manželka vysoko postaveného parížskeho úradníka, ktorá už mesiac trpí rôznymi halucináciami a čiastočnou stratou pamäti začína podozrievať svojho manžela, že vlastne nieje tým väzneným a čestným mužom, akým sa zdal byť... (MN, Francúzsko, 2005, 130 min., 69 Sk)

31.10 o 17:15 a 20:00 **Život je čudo**. Bosna 1992. Luka, srbský inžinier z Belehradu, sa usadí v dedine na konci sveta so svojou ženou Jadrankou, opernou speváčkou, a so synom Milosem. Luka pripravuje stavbu železnice, ktorá premení tento zabudnutý kraj v turistický raj.

Hlboko ponorený do práce a zaslepený prirodzeným optimizmom, Luka ako by ani nevnímal stále hrmenie bližiacej sa vojny. (MP12, Juhoslávia / Francie, 2004, 155 min., 69 Sk)

Kontakty: tel: 0902 929396, 0905 580297. www.kinanita.sk, info@kinanita.sk

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra.

Tel.: 037/77 215 77, 77 215 83

1. (so) 18.30 h (3:30) **ADAM ŠANGALA**. Pôvodný slovenský muzikál na námety románu J. N. Jégého v réžii Jozefa Bednárika. Veľkolepý divadelný zážitok o putovaní jedného Slováka. Veľká sála

4. (ut) 10.00 h, 18.30 (3:30) **ADAM ŠANGALA**.

5. (str) 18.30 h **BOLERO** Veľká sála. Slovenské divadlo tanca Bratislava pod vedením Jána Durovčika.

5. (str) 19.00 h (2:20) **SYLVIA**. Romantická komédia o vzťahoch medzi človekom a psom, alebo ako netradične riešiť krízu stredného veku medzi mužom a ženou. DAB na zájazde v Štátnom divadle Košice

6. (št) 9.30 h (2:20) **SYLVIA**. DAB na zájazde v Štátnom divadle Košice.

6. (št) 19.00 h (2:20) **SYLVIA**. DAB na zájazde v Divadle Jonáša Záborského Prešov. Romantická komédia o vzťahoch medzi človekom a psom, alebo ako netradične riešiť krízu stredného veku medzi mužom a ženou. Štúdio.

7.9. (pi) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Štúdio. I. premiéra. Hra o životnom pocite dnešných tridsiatnikov. Životný štýl doby a v ňom plávajúca individualita. Päťca postáv rekonštruje príbeh jedného konca. 120 Sk.

8. (so) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Štúdio. II. premiéra.

10. (po) 18.30 h (2:30) **AJ KONE SA STRIELAJU**. Všetko, čo ste chceli vedieť o zákulisí reality show, ale hanbili ste sa opýtať. Vtipná inscenácia na hranici pravdy a ilúzie. Réžia D. Gombár. Vstupné 200 Sk. Veľká sála.

11. (ut) 10.00 h (2:30) **AJ KONE SA STRIELAJU**. Vstupné 150 Sk. Veľká sála.

11. (ut) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Štúdio. 120 Sk.

12. (str) 10.00 h (2:30) **AJ KONE SA STRIELAJU**. Vstupné 150 Sk. Veľká sála.

12. (str) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Štúdio. 120 Sk.

13. (št) 18.00 h (2:40) **TESTOSTERÓN**. Komédia o tom, čo si muži myslia o ženách. Výlučne pánska spoločnosť na nezvyčajnej svadobnej oslave, kde náhle zmizla nevesta. Situácie, ktoré muži dôverne poznajú. Reči, ktoré sú ženám odopreté. 230 Sk. DAB na zájazde v Rohožníku

14. (pi) 10.00 h (1:20) **norway.today**. Romeo a Júlia 21. storočia. Spoznali sa na internete a chcú skončiť so životom. Hit svetových javisk. Štúdio. 120 Sk.

14. (pi) 18.30 h (3:20) **KABARET**. Najslávnejší muzikál

všetkých čias o láske, naivite, o nezlomnej túžbe malého chlovičička prežiť svoj život šťastne aj napriek súkoliu dejín, ktoré ho chce pohltiť. Veľká sála.

15. (so) 18.30 h (3:20) **KABARET**. Veľká sála.

17. (po) 17.00 h **LITERÁRNY KLUB** Janka Jesenského.

18. (ut) 10.00 h (1:30) **PETER PAN**. Rozprávkový príbeh o lietaní a snivani. Vylet do sveta našej fantázie, v ktorej nechýba ani množstvo tajomstiev, zábavy a prekvapení. Dobrodružná cesta krajinou večnej mladosti. Vstupné 65 Sk. Veľká sála.

19. (st) 10.00 h (1:30) **PETER PAN**. Vstupné 65 Sk.

19. (str) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Stúdio. 120 Sk.

20. (št) 10.00 h (1:30) **PETER PAN**. Vstupné 65 Sk.

21. (pi) 18.30 h (1:40) **I AKO INA**. Stúdio. 120 Sk.

21. (pi) 19.00 h (2:40) **TESTOSTERÓN**. DAB na zájazde v Leviciach

21. (pi) 18.30 h (2:20) **OBRAZKARI**. Hra o tajomstve tvorby a ľudského života. Žofia Martišová ako slávna spisovateľka Selma Lagerlofová. Stúdio.

22. (so) 18.30 h (2:20) **OBRAZKARI**.

24. (po) 18.30 h (3:30) **ADAM SANGALA**. Veľká sála.

25. (ut) 18.30 h (3:30) **ADAM SANGALA**. Veľká sála.

26. (st) 10.00 h (3:30) **ADAM SANGALA**. Veľká sála.

27. (št) 18.30 h (2:40) **TESTOSTERÓN**. Veľká sála. 230 Sk.

28. (pi) 18.30 h (2:40) **TESTOSTERÓN**. Veľká sála.

Staré divadlo

Ul. 7. pešieho pluku, č. tel.: 037/ 65 25 003, 65 22 586

2. o 15.00 h **OSMIJANKO**. Na motívy knihy Kristy Bendovej. Adaptácia a réžia Veronika Gabčíková a kolektív. Štyri rozprávky pre malých a j veľkých výmyselníkov, ktoré vám Osmijanko vyčaruje z vašej rozprávkovej knižky o drakoch a šarkanoch. Inscenácie pre deti od 4 rokov. Veľká sála.

4. - 7. o 9.30 h **HOBIT o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov**. Klub Tatra. Rozprávanie o tom, ako sa vážený a ctený hobit Bilbo Bagins neočakávanou náhodou do dobrodružstva zaplietol a zistil, že robí a hovorí veci úplne nepochopiteľné, ako o vážnosť u svojich sedosedov prišiel, ale niečo aj získal.

9. o 15.30 h **HOBIT o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov**. Klub Tatra.

11. o 9.30 **HOBIT, o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov**. Klub Tatra.

12. o 9.30 h **HOBIT o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov**. Klub Tatra.

14. SDvN na zájazde s hrou **HOBIT, o hobitovi Bilbovi, najväčšom z rodu Baginsov** v Tatabáni, Maďarsko.

16. o 15.00 **PONITRIANSKE VYPRÁVKY**. Veľká sála. Inscenácia na motívy knihy Z. Zemanikovej Ponitrianske povesti a povprávky o najkrajších nitrianskych postavách,

postavičkách, domoch, miestach sochách, bosorkách, bezhľadom mnichovi a komjatickom pleštiakovi, ktoré vám prezradia o vašom to, čo ani netušíte.

18.- 21. **SDvN na zájazde s hrou HOBIT, o hobitovi Bilbovi**, najväčšom z rodu Baginsov vo Wroclawi.

23.o 15.00 **O ČIERNOM KLOBÚKU**. Veľká sála.

25. o 9.30 **O ČIERNOM KLOBÚKU**. Veľká sála.

26. SDvN na zájazde s hrou **OSMIJANKO ROZPRÁVA** v Partizánskom.

27. o 9.30 **O ČIERNOM KLOBÚKU**. Veľká sála.

28. o 9.30 **O ČIERNOM KLOBÚKU**. Veľká sála.

30. o 15.30 **NAJVÄČŠIE CIGÁNSTVO**. Veľká sála.

Synagóga

3.10. (po) o 18.00 **Klub darcov** - slávnostné odovzdávanie grantov, ktoré boli pridelené v rámci druhého ročníka Klubu darcov pri Nitrianskej komunitnej nadácii

6.10. (št) o 17.00 **slávnostné zasadnutie MZ v Nitre** - udelenie Ceny mesta Nitra h. doc. MUDr. Emilovi Bakošovi, PhD. a Ceny primátora mesta Nitra PhDr. Jánovi Steinhübelovi, CSc.

7. 10. (pi) o 18.00 **Mladí nitrianski filantropi**, prezentácia šiestich projektov realizovaných mladými ľuďmi, ktoré boli podporené v rámci grantového programu

Cithara aedicuale

XXIII. ročník Medzinárodného festivalu klasickej gitarej hudby spojený s majstrovskými gitarovými kurzami. Synagóga.

17. o 19.00 **Leszek Potasiński /** Poľsko

18.o 19.00 **Eric Franceries** - gitara, **Jérémy Vannereau** - bandoneon / Francúzsko

19. o 19.00 **Anabel Montesinos /** Španielsko

20. **koncert v Piaristickom kostole sv. Ladislava**

21. o 19.00 **Ján Figura** - flauta, **Ján Labant** - gitara

22. o 19.00 **Wolfgang Muthspiel** - gitara / Rakúsko

Krajské osvetové stredisko Nitra

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037 653 15 45, 733 59 88
PODUJATIA

1.10. o 8.00 **Sprievodca cestovného ruchu** Otvorenie rekvalifikačného kurzu.

3.10. o 15.00 **KUCHÁR-ČAŠNÍK**. Rekval. kurz.

4., 11., 18., 25.10. o 13.00 **Rozvíjanie emocionálnej inteligencie**. Interaktívne stretnutia pre pedagógov ZŠ.

5. - 6.10. **Primárna prevencia v kultúre pre kultúrno - osvetových pracovníkov Nitrianskeho kraja**

7.10. od 17.00 do 20.00 **Záujmovo - umelecká činnosť Nitrianskeho samosprávneho kraja**

7.10. **Vansovej Lomnička** - krajské kolo.

8.10. o 9.00 **NITRA A OKOLIE**.

10.10. o 15.00 **OPATROVATELSTVO**. Rekval. kurz.

12. 10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Možnosti pestovania liečiviek v záhradkách. Lektor: Ing. Július Haringa
12. 10. o 17.00 **CHCETE SA POZNÁŤ?** pozrite si rukopis
13. 10. o 16.00 **NETRAD. SPÔSOBY LIEČBY CUKROVKY**. Liečenie diabetes mellitus s využitím akupunktúry...
16. 10. o 15.00 **CHRÁMOVÁ PIESEŇ**. Prehliadka chrámových speváckych zborov.
17. a 24. 10. o 14.00 **Pozornostný tréning pre deti na I. stupni ZŠ.**

20. 10. o 17.00 **PRÍRODNÉ DUCHOVENSTVO SLOVENOV**. Podobnosti a odlišnosti vo vzťahu k iným kultúram. Prednáška pre verejnosť. Lektor: Miroslav Švický.

22. 10. o 15.00 **KRAJSKÁ PREHLIADKA HUDOBNÝCH SKUPÍN**. Miesto konania: Staré divadlo v Nitre.

26. 10. o 16.30 **CENTRUM ZDRAVIA**. Prípomenuť si Svetového dňa potravín. Lektor: Gabriel Špitálsky
28. 10. o 15.00 **Podujatie v spolupráci s ČESKÝM SPOLKOM NA SLOVENSKU**. Téma: Deň vzniku prvého samostatného štátu Čechov a Slovákov.

Literárny klub J. Jesenského

17. 10. o 17.00 **Hostia - bratia Čižmárikovci**. Básnik R. Čižmárik, autor básní Nahé nohy (výber z ľubostnej poézie). Dvojaký život (kniha eseji) a Pes do vrecka (kniha pre deti). Prof. RNDr. J. Čižmárik, PHD.: Osobnosti apidológie (vedy o včelárstve) Kniha obsahuje 200 portrétov slovenských a svetových včelárov.

Dni japonskej kultúry

PIATOK 21.10. Čajovňa dobrých ľudí: ochutnávka japonských čajov a japonských sladkostí, výstava fotografií manželov Ondejčíkových z pobytu v Japonsku, výstava japonských hračiek, beseda „Japonsko očami Japonca“

DAB: 16.30 otvorenie „Dní japonskej kultúry v Nitre“, 17.00 premietanie filmu „Prosperita made in Japan“ a prednáška o Japonsku s režisérkou, scenáristkou a fotografkou MgArt. Yvonne Vavrovou, výstava fotografií Japonska pani MgArt. Yvonne Vavrovej, výstava japonských kimono, výstava ikebany, výstava japonských bábik a literatúry, prezentácia vozidiel Honda, Suzuki a Toyota pred DAB

SOBOTA 22.10. Čajovňa dobrých ľudí
17.00 - prednáška a video o Japonsku v podaní manželov Ondejčíkovcov, 17.00 - výstava a workshop ORIGAMI v podaní Doc. RNDr. Jaroslava Jaroša, CSc.

DAB: výstava fotografií Japonska pani MgArt. Yvonne Vavrovej, výstava ikebany, výstava japonských bábik a literatúry, prezentácia vozidiel Honda, Suzuki a Toyota pred DAB, 12.30 - premietanie filmu „Sedem samurajov“ 12.30 - 15.45

NEDELA 23.10. Čajovňa dobrých ľudí
13.00 výstava a workshop ORIGAMI v podaní Doc.

RNDr. Jaroslava Jaroša, CSc.

DAB: výstava fotografií Japonska pani MgArt. Yvonne Vavrovej výstava japonských kimono, výstava ikebany, výstava japonských bábik a literatúry, prezentácia vozidiel Honda, Suzuki a Toyota pred DAB,
14.30 prednáška o japonských záhradkách a bonsajoch,
15.00 ukončenie „Dní japonskej kultúry“ spojené s prezentáciou japonských bojových umení v podaní hostí z Japonského Velvyslanectva

Bližšie informácie na tel. číslach 0905651497 a 0902411432 alebo na beneova@nihon.sk.

Zberateľská burza

Ne. 16. 10. od 7.00 h - aula Gymnázia na Párovciach v Nitre: Hobby stretnutie zberateľov všetkých druhov.

Materské centrum Klokanček

Na Hôrke, Sídlisko Klokočina

5.10. o 16.00 beseda pre tehotné ženy na tému: **Príprava na materstvo**. Prednáša D. Jahnáteková.

MAMA klub

Zubná poliklinika na Párovciach

Každý 1. štvrtok o 14.00 **FEMINA CENTRUM** - poradenstvo pre dojčiacie matky o potrebe dojčenia

DOM MATICE SLOVENSKEJ

Dolnočermánska ul. č. 737, č. tel., fax.: 037/656 62 28

Do 30.10. Významné slovenské osobnosti - filatelistická výstava v DMS počas pracovných dní od 9 do 15 h
Maticné aktivity v nitrianskej oblasti - fotografická výstava v DMS počas pracovných dní od 9,00 do 15,00 - celý mesiac

11. 10. o 16.30 **Slnko v nás - prezentácia publikácie D. Pechočiakovej** vydaná k životnému jubileu autorky a prezentácia Almanachu Nitra 2005

Pravidelné podujatia:

Po. - ne. od 16.00 do 20.00 h - **baletné štúdio**
Ut. od 19. h - **Nácvik orientálnych tancov skupiny JASPIS**

So., ne. od 10.00 do 16.00 h - **baletné štúdio**

Štv. od 14.00 do 16.00 h - **Senior klub DMS.**

V str., štv., pia. a v so. od 16.00 h - **šachový klub DMS.**

Oslavy narodenia L. Štúra. Slávnosť sa uskutoční v sobotu 29. 10. o 16.00 h pri Pamätníku L. V. Štúra na Štúrovej ulici v Nitre.

CVČ Domino

6. a 7. 10. o 9.00 h **Okresná výstava ovocia a zeleniny** - 11. ročník organizátori: Slovenský zväz záhradkárov a Centrum voľného času DOMINO

10. 10. o 14.00 **Vyhlasenie 1. ročníka súťaže Zoborská pyramída** - pre školské kluby ZŠ.

20. 10. od 8.00 h 1. ročník súťaže **Nitriansky rozprávkar**
22. 10. **Medzinárodná modelárska súťaž a výstava
plastových a papierových modelov „Cena primátora
mesta Nitra“**, XI. ročník. Začiatok akcie: 7.30 - 10.00
hod preberanie modelov do súťaže a výstavy.
27. a 28. 10. od 8.00 **Turnaj v hokejbale pre ŽŠ a SŠ**
Miesto konania: CVČ DOMINO Štefánikova tr. 63, Nitra

Nitrianska hviezdáreň

Fatranská 3, Nitra, tel:037/ 653 74 49.

3. 10. od 10.03 do 12.36 h Pozorovanie pre verejnosť -
Čiastočné zatmenie Slnka (v skutočnosti nastane prs-
tencové zatmenie Slnka, no z nášho územia budeme vi-
dieť len jeho časť ako čiastočné zatmenie Slnka)
6. 10. o 17.00 h **Zasadnutie Astronomickej rady**,
o 18.00 h Astronomická poradňa
13. 10. od 18.30 h **Večerné pozor. oblohy pre verejnosť**
Každý utorok a štvrtok o 9.00, 10.30, 13.00 h. Exkurzie
do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl.
Návštevy treba vopred dohodnúť na č.t. : 037/653 74 49

Oznam pre darcov krvi

**Pracovisko Národnej transfúznej služby SR v Nitre
oznamuje odberové hodiny počas pracovných dní:**
Po, štv, str, pi 6.30 - 12.00, ut 6.30 - 17.00. Darovať krv
môžu zdraví ľudia vo veku od 18 do 65 rokov, ktorí ma-
jú aspoň 50 kg. Súčasne ich upozorňujeme, že na od-

ber nemusia prísť hladní, stačí sa len vyvarovať masťným
jedlám a alkoholu. Treba piť veľa tekutín /čaje, minerál-
ku, ovocné šťavy/. Mesto Nitra podľa cenového výmeru
1/2005 v zmysle § 20, ods. 5 zákona č. 18/1996 Z. z.
o cenách v znení neskorších predpisov určilo na linkách
mestskej autobusovej dopravy cenu cestovného za jed-
notlivú cestu pre držiteľov najmenej ZLATEJ JANSKEHO
PLAKETY na 2 Sk. Platí to pre lístok zakúpený u vodiča
aj pre EZCK. Pre poskytnutie zľavy si treba zakúpiť „kme-
ňovú kartu“ v predajniach SAD.

Šport

1. 10. o 10.00 **Bežecká liga** - Nitra 2005. Periodicky opa-
kovaná súťaž v behu na 1 a 2 míle pre kategórie od 11
rokov a beh na 400 metrov pre deti od 10 rokov (povrch:
asfalt). V Mestskom parku na Sihoti.

1. 10. o 11.00 **Hviezdicový výstup na Pyramídu**.
Individuálny výstup priaznivcov pešej turistiky po ozna-
čených turistických chodníkoch. Organizuje: RR Klubu
slovenských turistov.

Beh o Pohár Domu Matice slovenskej v Nitre. XI. ročník
bežeckého podujatia pre detskú kategóriu.

23. 10. o 10.00 **Nitrianska hodinovka**. XIII. ročník hodi-
nového behu na tartanovej dráhe pre dorastencov a dos-
pelých. 12 minútový beh pre detskú kategóriu, kratšie
trate pre mladšie deti. Atletický štadión Stavbár ŠG Nitra.
Memoriál J. Sviťača. XXIV. ročník medzin. turnaja detí
a mládeže v zápasení vo voľ. štýle. Šport. hala Olympia.

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Štefánikova tr. 60, tel. 741 91 62; po. - pia.: 8.30 - 18.00 h.
Klokočina-Jurkov ul., tel. 6519861; po.-pia.: 8.30 - 18,00 h.
Bibliograficko-informačné oddelenie, Samova 1, tel. 651 98
87; po. - pia.: 8.30 - 15.30 h.

Krajská knižnica na Štefánikovej triede i na Klokočine po-
núka svojim spoluobčanom pozitívnu alternatívu využí-
vania voľného času. Využite túto príležitosť a vráťte sa ku
knihe tradične označovanej ako najlepší priateľ človeka.
Knižnica Vám ponúka bohatý výber odbornej a krásnej
literatúry pre dospelých a deti, špeciálne dokumenty
(gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD
ROM, DVD a patentové spisy), vyše 700 titulov periódík,
zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých a na
Samovej ul. regionálnu literatúru. Chvilé strávené so za-
ujímavými literárnymi hrdinami budú iste príjemným
obohatením voľných dní a dlhých večerov. **Výhodná kú-
pa kníh** - krajská knižnica Karola Kmetka v Nitre usku-
toční v týždni predaj kníh za veľmi výhodné ceny v pries-
toroch pred vstupom do knižnice na Štefánikovej triede
(budova MsÚ Nitra) denne v čase od 10,00 do 16,30 h.

Knižnica sa pripravuje na sťahovanie. V súvislosti
s prípravou na sťahovanie Krajská knižnica Karola
Kmetka v Nitre dovoľuje si oznámiť svojim čitateľom, že
od 19.9.2005 bude poskytovať iba nasledovné služby:
návšteva čítare, študovne a vypožičiavanie odbornej li-
teratúry, ktorá ešte nie je pripravená na sťahovanie.
Napriek týmto obmedzeniam môžu čitatelia prečítané
vypožičané knihy vracat v pracovných dňoch od 8,30 do
16,30 h.

Knižnica AGROINŠTITÚT NITRA

Akademická ulica 4. tel. č.037/ 653 4851-2, kl. 211
Výpožičné dni: po - pi: 9. 00 - 15.00 h - špecializovaná
knižnica v oblasti ekonomiky, manažmentu a psycholó-
gie, prístupná pre verejnosť

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51 (na kruhovom objazde pri hypermarkete)
Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohos-
podárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii
elektronický katalóg, elektronické plnotextové doku-
menty, internet a široký okruh informačných služieb.
Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.00 - 18.00 h, pia: 8.00
- 17.00 h, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk.

NISYS

Mestské informačné stredisko, Štefánikova 1, Nitra
INFOTEL.: 0042137/161 86, č. tel. 037/741 09 06, fax:
741 09 07, e-mail: info@nitra.sk, www.nitra.sk.
poskytuje:

- informácie o podnikoch a firmách v meste Nitra, o kultúrnych podujatiach, o športe a relaxe, o službách všetkého druhu, o pamätihodnostiach a zaujímavostiach,
- zabezpečuje predaj máp, predaj publikácií o Nitre a Slovensku, predaj kultúrno-spoločenského mesačníka NITRA, predaj upomienkových a darčkových predmetov, predaj pohľadníc...
- vykonáva ubytovací servis, faxové a kopirovacie služby, vylepovanie plagátov

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálny chrám - bazilika sv. Emeráma - Nitriansky hrad: po. - so. 7.30; ne. - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po. - so. 7.00, 12.15pp a 18.00; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-detom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po. - so. 6.00, 7.00, 16.15; ne. 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so. 6.30, 18.30 h; ne. 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: po - so. 6.30 h a 19.00; ne. 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po. - pia. o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po. - pia. 6.30 h a 18.00 h ne. 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina Chrenová: po. - so. 6.30, 17.30; ne. 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Urbana Čermán: po. - pi. 18.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne. 8.00 a 11.00 h

Kostol Janíkove: ne 7.30, 11.00, po-pi. 18.00

Kostol - Nar. Panny Márie Horné Krškany: pi. 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja - Dolné Krškany: po-ut 17.30, str 7.00, štv 17.30, pi 18.00, so 7.00, ne 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých Kynek: ut. št. 18.00; ne. 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda Mlynárce: po., str., pi. o 18.00; ne. 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: ne 11.00 h, str. 18.00 h, v každý prvý pia. v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po. - so. 6.25; ne. 9.00 h

Mestský kúpeľ

PLAVÁREŇ Mestského kúpeľa, Kúpeľná 4, č. t.037/651 74 81, 741 30 75. Plaváreň zatvorená - až do novembra rekonštrukcia strechy Mestského kúpeľa.

MESTSKÝ KÚPEĽ - Ut.: 7.30 - 12.00 h, 16.00 - 20.30 h
St. - pia.: 6.30 - 20.30 h, So. a ne.: 11.00 - 19.30 h
Posledný vstup vždy hodinu pred zatvorením

SAUNA - VÍRIVKA: muži v ut. a vo št. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 11.00 do 15.00 h, ženy v stredu a v pia. od 11.00 do 20.00 h a v sobotu od 15.00 do 19.00 h.

OPALOVACIE ŠTÚDIO AKCENT - Kúpeľná 4,č. t.:037/651 76 04, otv. denne od 10.00 do 19.30 h - spojené s výstavou výtvarných prác v Malej galérii.

Kostol sv. Imricha, Štítáre: st. 19.30 h, ne. 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: s.p. 16.30; ne. 8.00, 11.15 h
Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: str. 15.45; ne 11.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 17.00 h v **Kostole Ducha Svätého na Ul. A. Sládkoviča.**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št. o 18.00 h. V ut. o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pia. o 17.00 h pre dospelé.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu.

Kresťanský zbor

Podzámska ul. 17, Nitra, uto. 18.30, ne. 9.30, 16.00

Jubilanti v roku 2005

V októbri 2005 si významné životné jubileum pripomínajú títo občania mesta

75 rokov: Viliam Babka, Štefan Balek, Ladislav Barta, Alžbeta Belanová, Alojz Boroš, Hedviga Boučková, Katarína Čagalová, Helena Čapuchová, Ludmila Habalčíková, Ing. Viliam Halla, Ján Hrnčár, Valéria Kajanecková, Matej Kalužák, Irena Karkošová, Jarmila Kochanská, Juraj Komžik, Mária Kotvasíková, František Kováč, Veronika Lehocá, Blanka Magdinová, Ondrej Mala, Paulína Markovičová, Božena Michalová, Alžbeta Mikulášiková, Terézia Mrakičová, Alžbeta Núdziková, Emília Orlíková, Ivan Ostertág, Františka Pácalová, Helena Pappová, Zlata Pintérová, Michal Pogran, Alžbeta Polyáková, Antónia Potančoková, Helena Privalincová, Helena Vargová, Marcela Vitteková, Jana Vlachovská, Jozef Vnučko.

80 rokov: Rozália Betáková, Otília Bibeňová, Amália Civaňová, Johanna Dianová, Anna Drobová, Pavel Duriš, Peter Hanuska, Ladislav Haringa, Štefan Janík, Mária Koncová, Vladimír Kopecký, Mária Kusá, Margita Lacová, Agneša Maťová, Júlia Milová, MUDr. Tibor Miššík, Mária Oravcová, Dezider Páleník, Augustín Pauer, Mária Paulovičová, Alžbeta Porubská, RSDr. Štefan Potocký, Júlia Rišková, Anna Simonidesová, Anna Szombayová, Emil Šumichrast, Mária Veraiová, Mária Viglášová, Mária Vilinová.

85 rokov: Marta Bitterová, Etela Hubertová, Helena Kňažická, Anna Kotercová, Mária

Mihalíková, Helena Mižáková, Emília Mazgová, Júlia Oravcová, Jozefína Šinkovičová, Valéria Štubendeková,

86 rokov: Anna Domanová, Irena Filková, Jozefína Kalinová, Helena Križanová, Mária Kvorková, Vilma Lehotayová, Mária Martišová, Margita Matulová, Helena Mikéciová, PhMr. Ladislav Nagy, Anna Nagyová, Júlia Stupková, Katarína Szárazová, Anna Szöllösyová, Valéria Thurzová, Emerencia Vnučková, Štefan Zlatník, Antónia Zvalová,

87 rokov: Jozefa Godorová, Helena Viktorínová,

88 rokov: Jolana Emanuelová, Karol Jedlička, Júlia Mikušová, Štefan Nosko, Anna Tencerová, Alexander Urbánek, Rozália Zajacová,

89 rokov: Terézia Antalová, Ján Furka, Mária Harmatová, Júlia Chobotová, Jozef Kiss, Paulína Šándorová, Štefan Šima,

90 rokov: František Fuska, Alžbeta Chobotová, Michal Tóth, Magdaléna Varínska,

91 rokov: Agneša Horváthová, Karol Hyrošš, Mária Klbiková, Valéria Löbbová, Ján Šaník,

92 rokov: František Fúška, Július Góra,

93 rokov: Alžbeta Gundová, Alžbeta Kajabová, Karol Sedlák, Helena Záhoráková,

94 rokov: Emília Kšíňanová,

95 rokov: Imrich Chmeliar, Helena Perényiová,

98 rokov: Janka Matická.

Odišli spomedzi nás

V auguste 2005 nás opustili títo občania mesta Nitra:

Marián Dobál, 60-ročný, Kollárová 1500/1
Jozef Drábik, 91-ročný, Bajkalská 681/4
Štefan Draguň, 52-ročný, Čajkovského 428/8
Jozef Karšay, 57-ročný, Hollého 1497/4
Jozef Váry, 72-ročný, Železničiarska 975/52
Katarína Hollá, 76-ročná, Kamenná 1085/31
Ladislav Stojka, 0-ročný, Krčméryho 848/24

Valéria Trnkusová, 43-ročná, Škultétyho 527/5
Paulína Fečková, 70-ročná, Štúrova 1438/34
Ján Dičer, 58-ročný, Benkova 381/32

Jozefína Zliechovcová, 80-ročná, Lúčna 631/2
Vojtech Kováčik, 43-ročný, Hájska 118/22

Pavol Lavo, 78-ročný, Trnavská 10/19
Miroslav Martiška, 61-ročný, Topolčianska 45

Albert Tinák, 79-ročný, Hodžova 412
Hermína Kiššová, 97-ročná, Tr. A. Hlinku 606

Joachim Nemeš, 64-ročný, Pod Katrušou 263
Július Staudner, 86-ročný, Schurmannova 1218

Mária Karamanová, 80-ročná, Palackého 496
Miroslav Belis, 64-ročný, Železničiarska 690

Ján Dermek, 85-ročný, Štúrova 171/07
Ján Michalička, 83-ročný, Hydinárska 17/33

Júlia Vencelíková, 81-ročná, Oravská 469/9
Jozef Škadra, 60-ročný, Novomeského 510/75
Ján Vígh, 83-ročný, Za Humnami 732/43
Jozefína Muzíková, 82-ročná, Železnič. 975
Aurélia Zamykalová, 89-ročná, Vikárska 1076
Zuzanna Bedeová, 84-ročná, Železnič. 975
Alžbeta Fabková, 85-ročná, Železnič 975
Anna Hrnčárová, 84-ročná, Ul. 8.mája 705/12
Mária Michalová, 88-ročná, Považská 20/14
Margita Bednáríková, 83-ročná, Považská 20
Emília Jančiarová, 81-ročná, Bernol.1490
Anton Aneščík, 63-ročný, Baničova 519/3
Eva Herdová, 46-ročná, Škultétyho 531/8
Nada Kováčiková, 17-ročná, Zvolenská 1/3
Irena Depešová, 93-ročná, Dlhá 851/18
Ján Ševčík, 88-ročný, Brezová 633/13
Štefan Zatkó, 84 ročný, Kopanická 45/8

Miroslav Pažický, 39-ročný, Murániho 31/21
Dr. Alexander Slávik, 75-ročný, L. Okánika 589
Pavol Miček, 80-ročný, Považská 20/14
Rudolf Draškovič, 84-ročný, Jurkovičova 395
Karol Hitka, 80-ročný, Považská 20/14
Štefan Paulík, 82-ročný, Kamenná 1087/35
Paulína Tatarová, 73-ročný, Pod kostolíkom 283
Ružena Víteková, 81-ročná, Misionárska 729
Ing. Karol Borovský, 81-ročný, Hanulova 633
Soňa Káraszová, 64-ročná, Tr. A. Hlinku 605/13
Katarína Mikušová, 79-ročná, Železnič. 975
Štefan Benko, 82-ročný, Ambrova 393/7
Helena Bičanová, 85-ročná, Železnič. 975
Eva Gáfelová, 62-ročná, Golianova 564/66
Mária Ivančíková, 53-ročná, Hollého 1494/7
Drahomíra Švecová, 48-ročná, Novomes.514

Vitajte na svete

V auguste 2005 sa v Nitre narodili:

Karin Gáborová, Kevin Geday, Sarah Satinová, Tatjana Solárová, Antonia Rehová, Filip Král, Sofia Helegdová, Hana Medová, Viktória Csámpayová, Natália Szabóová, Michaela Blanárová, Radka Mesárošová, Tomáš Moravčík, Mária Milovská, Alice Kvasňáková,

Zoe Františka Čaja, Viktória Kollárová, Sára Šlosárová, Ema Užovičová, Sofia Maxinová, Samuel Maxin, Lukáš Sklenár, Dávid Valent, Matúš Marušinec, Marián Lauro, Samuel Plaucha, Juraj Nedelka, Samir Aboudi, Oľívka Cimboray, Ema Ložiová, Šimon Oravec, Terézia Krajčovičová, Nela Podmanická.

POVEDALI SI „ÁNO“

V Nitre sa v auguste 2005 pre spoločnú cestu životom rozhodli tieto páry:

6.8. Roman Bihunec a Michaela Horváthová obaja z Nitry, Michal Kelemen a Ing. Jozefína Citsoňová obaja z Nitry, Metod Kohút z Močenku a Dominika Csámpaiová z Čechyniec.

12. 8. Ján Konečný z Nitry a Mariana Benčeková z Machuliniec.

13. 8. Huiseyin Cakil z Turecka a Sylvia Cíváňová z Nitry, Jaroslav Gálik a Olga Čeryová obaja z Nitry, Peter Zábójník a Lucia Jánošíková obaja z Nitry, Ján Gálus a Lucia Klepancová obaja z Nitry, Jozef Páleník z Veľkého Zálužia a Andrea Zatková z Nitry, Tomáš Demeter a Katarína Vaňová obaja z Nitry.

20. 8. Karol Dudáš z Alekšínec a Stanislava Linčmaierová z Nitry, Pavol Vajda z Nitry a Jana Svobodová z Ivanky pri Nitre, Jozef Brezovský a Lydia Madunická obaja z Nitry, Štefan

Matesko z Nitry a Lucia Cimermanová z Kolíňan, Norbert Cseri z Čechyniec a Denisa Blašková z Rišňoviec, Ivan Škultéty z Prečína a Jana Noskovičová z Nitry, Mgr. Matúš Beresecký a JUDr. Diana Sonnenscheinová obaja z Nitry, René Hatala z Chynorían a Hana Kováčiková z Topolčian, Róbert Gábor a Olga Drozdová obaja z Nitry.

27. 8. Peter Cipov a Katarína Obertášová obaja z Nitry, Miroslav Hutník a Zuzana Miklášová obaja z Nitry, Tobias Knoop z NSR a Karin Tóthová z Čakajoviec, Ladislav Keszi z Lužianok a Katarína Vychlopenová z Nitry, Ing. Ludovít Valentíny a Ing. Dana Smetanová, Andrej Hodál a Zuzana Porubcová obaja z Bratislavy, Vladimír Kupkár z Levíc a Katarína Kobzová z Čechyniec, Erik Dojčan z Veľkého Kýru a Monika Halmešová z Nitry.

Horoskopy

Dnes už len ťažko stretnete človeka, ktorý by nevedel v akom astrologickom znamení sa narodil. V rôznych časopisoch môžete nájsť horoskopy slúžiace viac-menej len na pobavenie. V skutočnosti iba horoskop zostavený podľa presných údajov narodenia človeka je spoľahlivý. Preto musíme priznať, že horoskopy, ktoré budeme uverejňovať na tomto mieste budú mať skôr všeobecný charakter. Napriek tomu ich však nemožno podceňovať. Mnoho uznávaných astrologov zastáva názor, že všetci ľudia narodení v určitom znamení majú väčšinu charakterových vlastností spoločnú. Z toho vyplýva, že aj všeobecný horoskop je presný približne na osemdesiat percent.

Za pomoci horoskopov vstupujeme za hranicu materiálnych konvencií s cieľom preskúmať pravú podstatu vecí, vyjasniť si vzťahy k sebe samým a svojmu okoliu. Používajú sa pri tom metódy, nad ktorými sa veľa ľudí iba pousmeje, ale to len preto, že ešte nikdy nemali skúsenosť, ktorá by ich presvedčila. Všetci sme jedineční, pričom všetci sa snažíme kráčať po ceste ku šťastiu. Často si kladieme otázky z akého dôvodu sa veci dejú, prečo si s niektorými ľuďmi nerozumieme a druhí nás zasa na prvý pohľad priťahujú. Každý máme svoje zabehnuté myšlienkové koncepty, či komplexy, prameniace z okolitého prostredia a toho, čo sme dostali do vienka, pričom sa pýtame aký to má všetko vlastne zmysel. Verte, že odpovede na tieto otázky existujú a my si kladieme za cieľ pomôcť vám pri ich hľadaní.

(sy)

Nitrianske legendy a záhady

O bezhlavom mníchovi

V najstaršej časti Nitry, v Hornom meste, bol najznámejším strašidlom bezhlavý mních. Objavoval sa len veľmi zriedka, ale stal sa povestný tým, že keď sa už niekomu zjavil, nastala nejaká pohroma, nešťastie alebo prírodná katastrofa. Jeho pôsobiskom bola Hradná ulica. Bezhlavý mních bol vždy oblečený vo františkánskom rúchu, na nohách mal sandále - a vôbec, až na to, že mu chýbala hlava, mal solidný ľudský výzor. Ludová povest zostala dlžnou, kde a prečo stratil hlavu. Spomínam si na priateľa, ktorý údajne mnícha bez hlavy videl. Počas nočnej búrky udrľ blesk do jeho rodičovského domu, ktorý ľahol popolom. Strašidelná povest sa viaže aj na uličku od Mostnej ulice na hradný kopec. Na konci cestičky sa vraj presne o polnoci zjavoval človek prosiaci o almužnu s klobúkom v rukách. Keď mu prestrašený chodec hodil do klobúka pár šesťákov, peniaze vypadli akoby klobúk nemal dna. Starí Nitrania tvrdili, že je to duch mlynára Rismana. Mlynár Risman bol veľmi skúpy, nikdy nedal žobrákom almužnu a preto musí ako strašidlo za svoju lakomosť pykať. Pred hradnou bránou sa vraj o polnoci zjavuje čierny pes s veľkými krvavými očami a dlhým chvostom. Stráži vstup na hrad a odoznie každého, kto by chcel hradnú bránu prestúpiť. Vraj je to duch Turka, ktorý tu pred hradnou bránou zabil veľa obrancov a tak za trest teraz musí pri nej držať stráž. Prvý rožný dom na Ireckej cesty (potom Leninhradská, dnes Braneckého uli-

ca) bol volakedy zemanskou kúriou. Kúriu nazývali očkayovskou kúriou, pretože patrila slávnemu generálovi Očkaymu, ktorého stali v Nových Zámkoch za zradu Rákocziho. Nuž pravidelne o polnoci sa pred touto kúriou zjavoval čierny koč, do ktorého sám slávny generál nastupoval v posmrtnej podobe, teda bez státej hlavy. Vybral sa na cesty pozdĺž Pároviec, aby vraj hľadal svoju stratenú hlavu. V Rolfovej bani vraj hľina zasypala náhodou 5-ročné dieťa. Od tých čias vraj počuť z bane detský plač. V starej škrobárni (priestory bývalého cukrovaru), nechcel nikto robiť nočného strážnika. Na dvore škrobárne sa o polnoci dejú strašidelné veci, vypovedali ochotne vartáši. Konal sa tu pravidelný pohreb s rakvou, v ktorej dobre vidno mŕtvolu. Smútočný chór spolu s kňazom spieval hrôzostrašné melódie. V dedinke Tormoš (dnes mestská časť Chrenová) raz najlepšiu gazdu zistil, že jeho štyri kravy nedávajú mlieka, akoby ich niekto v noci podojil. Ostal teda v noci hore a hľa, okolo polnoci zbadal, ako do maštale vkľzla starena. Ihneď za ňou bežal, ale v maštali nebolo po nej ani chýry, ani slychu. Zato tu bolo namiesto štyroch až päť kráv. Gazda bol múdry človek, hneď vedel o čo ide. Rozhodol sa bosorku prekabátiť. Zbehol do kôlne, pohľadal všetky podkovy a potrebné náčinie a podkul všetkých päť kráv. Tá piata sa však už viac nikdy u neho neukázala. Bosorky sú preda len tiež ženy, ktoré nerady nosia na holých päťkách podkovy.

(lm)

Kalendár osobností

2. 10. 1910 - Viera BÁLINTHOVÁ - rozhlasová herečka, režisérka, pedagogička (* Martin, 27. 2. 1999 Bratislava) - 95. výročie narodenia
4. 10. 1570 - Peter PÁZMÁNY - rímsko-katolícky cirkevný hodnostár, kardinál, pedagóg, náboženský spisovateľ, zakladateľ Trnavskej univerzity (* Oradea Mare - Rumunsko, 19. 3. 1637 Bratislava) - 435. výročie narodenia
4. 10. 1760 - Alexander RUDNAY - kňaz, cirkevný hodnostár, kardinál, náboženský spisovateľ, podporovateľ cirkevného školstva, tlačie a vydávania literatúry a učebníc (* Považany - Svätý Kríž nad Váhom, 13. 9. 1831 Ostrihom - MR) - 245. výročie narodenia
5. 10. 1980 - Ján ROHÁČ - režisér divadelnej, filmovej a televíznej tvorby, scenárista (* 18. 6. 1932 Nitr. Pravno, Praha) - 25. výročie smrti
9. 10. 1920 - Viliam ZÁBORSKÝ - významný slovenský herec, recitátor, profesor VŠMU (* Vráble, 5. 2. 1982 Praha - ČR) - 85. výročie narodenia
13. 10. 1950 - František ŠVANTNER - pedagóg, spisovateľ, externý referent MS (* 29. 1. 1912 Bystrá, Praha - ČR) - 55. výročie smrti

15. 10. 1935 - Ivan MISTRÍK - slovenský herec (* Bratislava, 8. 6. 1982 Bratislava) - 70. výročie narodenia
18. 10. 1875 - Samuel ORMIS - ľudovýchovní pracovník, pedagóg, ev. kňaz, dramatik, organizátor slov. školstva, zberateľ a upravovateľ ľudových rozprávok a povestí (* 1. 7. 1824 Revúca, Revúca) - 130. výročie smrti
21. 10. 1750 - Juraj FÁNDLY - kat. kňaz, ľudovýchovní pracovník, spisovateľ, tajomník Slovenského učeného tovarišstva (* Častá, 7. 3. 1811) - 255. výročie narodenia
22. 10. 1885 - Pavol DOBŠINSKÝ - ev. kňaz, básnik, prekladateľ, redaktor, folklorista, slovenský rozprávkar (* 16. 3. 1828 Vyšné Slavovce, Drienčany) - 120. výročie smrti
29. 10. 1815 - Ludovít ŠTÚR - politik, vodca národného a soc. hnutia v rokoch 1848 - 49, iniciátor uzákonenia spisovnej slovenčiny, básnik, jazykovedec, filozof, pedagóg (* Uhrovec, 12. 1. 1856 Modra) - 190. výročie narodenia
29. 10. 1900 - Andrej BAGAR - herec, režisér, protagonista SND, prekladateľ, profesor VŠMU (*Trencianske Teplice, 31. 6. 1966, Bratislava) - 105. výročie narodenia

Viete čo znamená?

Keď je muž pod papučou

Hoci tomu dnes ťažko veriť, prvým mužom pod papučou bol stredoveký rytier. Na znak zmierenia medzi večne rozhnepnými mocníkmi tých čias - rímskym pápežom a nemeckým cisárom - usporiadali veľkolepý rytiersky turnaj. Podmienkou bolo, že každý účastník musí mať na hrudi nejaký originálny znak. Urodzení rytieri obidvoch táborov sa chystali na turnaj a jeden druhému chceli dokázať, že sú lepší. Len rytier Polonius kategorky odmietol prísť, hoci ho všetci pokladali za neporaziteľného.

V deň slávnostného začatia sa ho manželka ešte raz pokúšala prehovoriť. On však trval na svojom. Od zlosti schytila papučku a z celej sily ju hodila do muža. Rozhnevaný rytier sa rýchlo navliekol do brnenia, na hrud' si pripol zlatom vyšívanú papučku svojej ženy a trielil na turnaj. Heroldi, oznamovatelia začiatkov turnaja, ktorí vpúšťali bojovníkov do arény, sa ho prekvapene spýtali, pod akým znakom bude bojovať. Polonius vážne odpovedal: „Pod papučou!“ A odvtedy je na svete ďalší frazeologizmus.

(sn)

TOP 3 literatúra

Kníhkupectvo Viera, F. Mojtó

Dan Brown	Digitálna pevnosť
Sidney Sheldon	Bojíš sa tmy
Rebeka Justh	Vášeň nespútaš

Dom knihy MODUL, Štefánikova tr. 7

Dan Brown	Digitálna pevnosť
Dan Brown	Da Vinciho kód
Mário Pužo	Krstný otec

Kníhkupectvo Pod Vrškom

Dan Brown	Digitálna pevnosť
Dan Brown	Da Vinciho kód
Roald Dahl	Jurajov záračný plášť

Remedium, Kupecká 8

Herbie Brennan	Tajné dejiny starého Egypta
Táňa Keleová - Vasilková	Ja a on
Olga Feldeková	Niekedy spávam v okuliaroch

Kníhkupectvo Blaškovič, Štefánikova tr. 41

Pier Bellamare	Zločiny v zmate
Rozamunde Pilcherová	Opustený dom
Collen Mc Coleenmczulghová	Dotyk

V synagóge sprístupnili stálu výstavu holokaustu

O živote židov na Slovensku

Vo štvrtok 8. septembra sa v nitrianskej synagóge uskutočnilo slávnostné otvorenie výstavy *Osudy slovenských židov*. Túto prvú celoslovenskú expozíciu holokaustu na empore synagógy inštalovalo Múzeum židovskej kultúry v Bratislave. Popri stálej výstave grafik Shraga Weila, nitrianskeho rodáka žijúceho v Izraeli, sa návštevníci Nítry budú môcť oboznámiť aj so strastiplnou životnou cestou židov na Slovensku v období II. svetovej vojny, keď museli podstúpiť muky fašistického vyčistiť a mnohí z nich zakončili svoju životnú púť krutou smrťou v koncentračných táboroch.

Výstavu, ktorá pozostáva z artefaktov, pripomínajúcich ťažké osudy slovenských židov, pripravilo Mesto Nitra v spolupráci s Ministerstvom

Na vernisáži sa zúčastnilo niekoľko významných slovenských osobností.

kultúry SR a Múzeom židovskej kultúry v Bratislave.

Návštevníci si môžu pozrieť väzenské uniformy, osobné veci konkrétnych osôb ako napríklad kufre, doklady a príbor.

Nájdete tu aj hrbár, ktorý na novozámockej stanici dostal v r. 1944 z transportu za kúsok chleba železničiar Michal Bogry. Určite vás prekvapí a možno až šokuje koža z predlaktia s vytetovaným väzenským číslom, ktoré v koncentračnom tábore Osvienčim patrilo Iboji Neuwirthovej, rodenej Lengyelovej (1924-2004). Po návrate z koncentráku si Iboja toto číslo z ruky vyrezala, pretože pohľad naň neznesla. Jej dcéra ho však uchovala.

Na vernisáži sa zúčastnil prezident SR Ivan Gašparovič, primátor nášho mesta Ferdinand Vítek, riaditeľ Múzea židovskej kultúry Pavol Mešťan, poslanci NR SR a poslanci Mestského zastupiteľstva v Nitre.

Súčasťou vernisáže bolo oceňovanie medailou Chata-ma Sofera, najväčšieho židovského rabína všetkých čias. Múzeum židovskej kultúry, za-

Prezident Ivan Gašparovič prevzal od Pavla Mešťana medailu Chattama Sofera.

Snímky: L. Synaková

stúpené riaditeľom Pavlom Mešťanom, ňou ocenilo zásluhy prezidenta Ivana Gašparoviča na rozvoji múzea. Podľa slov Pavla Mešťana sa súčasný prezident ešte ako predseda Národnej Rady SR zaslúžil o to, že najväčší masonov hrob v histórii Židov z obdobia holokaustu v Kremničke bol označený židovským symbolom menor.

Primátor F. Vítek prevzal od riaditeľa Pavla Mešťana ocenenie za zreštaurovanie synagógy a možnosti zriadiť na tomto mieste expozíciu holokaustu. Riaditeľ Múzea židovskej kultúry Pavol Mešťan v slávnostnom príhovore zdôraznil, že nitrianska kehila bola jednou z najstarších a najvýznamnejších židovských komunít na Slovensku. Už Zoborská listina z roku 1113 spomína Mons. Judaeorum - Židovský vrch, na ktorom sa nachádzal židovský cintorín.

Podľa ďalšieho zdroja (článku J. Arthura McFalla v Magazíne vojenskej histórie), koncom mája 1096 križiacka banda vedená šlachticom, ktorého meno bolo Volkmar, napadla a povraždila židovskú komunitu v Prahe. Keď sa tá istá banda pokúsila zaútočiť aj na Židov uhorského mesta Nitra, bola zlikvidovaná armádou kráľa Kolomana I., ktorý pre svoju lásku a vášeň pre knihy bol prezývaný Kálmán knihovník (Könyves Kálmán). Jeho vojská zlikvidovali aj križiacke bandy, ktoré predtým vraždili a plienili v Bavorsku a viedol ich šlachtic menom Gottschalk. Uhorské vojská pobili dohromady 10 000 križakov.

V písomnostiach z 13. storočia je zmienka o Castrum Judaeorum (opevnená židovská osada). Význam Nitry po-

tvrdzujú aj židovské zdroje. Rabin Jicchak ben Moše (1200 - 1270) z Viedne spomína aj vo svojej knihe Or Zarua nitriansku židovskú komunitu v súvislosti s otázkou vo veci sva-dobných zákonov. V 19. storočí sa nitrianska kehila stala známou vďaka pôsobeniu rabína Jechezkela ben Jákov Banetha (1773 - 1854), ktorého nielen židia, ale aj kresťania uctievali ako svätca. Pred vypuknutím II. svetovej vojny hlavou nitrianskej ješivy a kehily bol rabin Šmuel David Levi Ungar (1886 - 1945).

Známy bol ako veľký učiteľ a moralista ďaleko za hranicami Slovenska.

Rabin Ungar bol jedným z vodcov Organizácie autonómnych ortodoxných židovských náboženských obcí na Slovensku, hlavným rabinom Slovenska a predsedom hnutia Agudas Israel v Československu. V roku 1937 bol zvolený do jeho najvyššej rady Moecet Gedolei Ha Torah.

Rabi Ungar bol pozvaný do Nitry v roku 1931. V tom čase vyjadril svoj vnútorný pocit: „Srdce mi hovorí, že príde čas, keď nebude žiadna ješiva na inom mieste ako v Nitre. Chcel by som tam byť.“ Deportácie nitrianskych Židov začali po Pesachu 14. apríla 1942. Až do septembra 1944 tu stálo okolo 200 študentov a rabinov. 17. septembra 1944 bola i táto časť nitrianskej židovskej komunity deportovaná do koncentračného tábora v Seredi. Podľa archívnych záznamov bolo z Nitry odtransportovaných 4 363 Židov / 14.4. 1942 bolo 1040, 16.4. 1942 bolo 1038, 19.4. bolo 1048. Ješiva Nitra bola poslednou funkčnou ješivou v nacistami okupovanej Európe.

Ludmila Synaková

Divadlo chce prilákať študentov

V tejto sezóne prichádza DAB nielen s novými projektmi, ale aj so zaujímavou a výhodnou ponukou pre študentov. Ide o študentskú kartu DAB (dá sa kúpiť v pokladni alebo na obchodnom oddelení DAB), s ktorou má jej držiteľ nárok na zľavnenú vstupenku na 8 vybraných predstavení.

Polovicu z nich tvoria pripravované hry - príbeh o životnom pociťe dnešných tridsiatnikov *I. ako Ina*, politicko-poetická dráma *Verejný nepriateľ*, komediálny príbeh *Tvar vecí* a shakespeareovská dráma *Richard III.* Ďalšie štyri ponúkané predstavenia sú známe už z predchádzajúcich sezón - divadelná reality show *Aj kone sa strieľajú*, novodobý príbeh Rómea a Júlie *norway.today*, komédia s čisto mužským obsadením *Testosterón* a klasika od Čechova *Tri sestry*.

Aj takýto spôsobom sa divadlo snaží vyjsť v ústrety študentom, aby pre nich návšteva divadla nebola finančne až taká náročná.

Viac informácií o zľavách aj o obsahu jednotlivých predstavení prináša nová propagačná skladačka, ktorú pripravila dvojica dramaturgov DAB Svetozár Sprušanský a Daniel Majling. Cieľom autorov je hľadať komunikačné cesty k novým divákom. Odlahčeným tónom aj slovníkom, ktorý v brožúrke použili, sa snažia priblížiť k mladým ľuďom a odbúrať ich predsudky voči divadlu.

Monika Schenková

Kam siahajú korene vzniku hudobného školstva v Nitre?

Základná umelecká škola Jozefa Rosinského v Nitre zaznamenala v tomto školskom roku 75. výročie svojho založenia. Vo svojich začiatkoch patrila medzi desiatku dovtedy založených štátnych hudobných škôl na Slovensku. Zachované historické pramene uložené v Štátnom oblastnom archíve v Ivanke pri Nitre a v Štátnom archíve v Nitre uvádzajú prvé zmienky o hudobnom vzdelávaní v Nitre už v 18. storočí. Bolo to vďaka nitrianskemu rádu piaristov, ktorý vo svojej škole a v kláštore vyučoval hudbu - predovšetkým bohoslužobnú - ako samostatný predmet. Hudobná prax v tom období v Nitre nezaostávala za bežným európskym štandardom. Začiatkom 19. storočia nastal útlm hudobného života v malom provinčnom meste. Oživenie hudobného diania - ale vo svetskom duchu - prináša až v druhej polovici tohto storočia aktivita nitrianskych meštianskych rodín. Ich umelecké produkcie boli na veľmi dobrej úrovni, ale zostali v kruhu záujmu len malej časti nitrianskeho obyvateľstva. Podstatné zmeny v nitrianskom hudobnom živote i v organizovaní umeleckého vzdelávania prišlo až 20. storočie. Po prelomovom roku 1918, keď vznikajú prvé hudobné ustanovizne a prebúdzajú sa aj hudobné školstvo, aj v Nitre - vďaka iniciatíve vtedajšieho starostu mesta Karola Coborihu - vzniká prvá Mestská hudobná škola. Vyučovanie sa začalo 16.

septembra 1929 v dvoch provizórnych miestnostiach na Piaristickej ulici č. 20. V prvom roku sa zapísalo do školy 74 žiakov a vyučovala sa hra na klavíri a na husliach. V ďalších rokoch počet žiakov stúpala a vyučovať sa začal aj spev a kompozícia.

Obdobie II. svetovej vojny priniesli do činnosti školy obdobie stagnácie. Po oslobodení a najmä v 50-tych rokoch zásahom štátu do výchovy mladej generácie sa presadila vo vzdelávaní i umelecko - estetická zložka a škola zaznamenala pozitívne zmeny. Školu premiestnili z prechodného pôsobenia na Krížnej ulici (dnes priestor pred Divadlom A. Bagara) do budovy bývalého Župného domu. V r. 1961, po premenovaní na Ludovú školu umenia, sa rozšírila o výtvarný, literárno-dramatický a tanečný odbor. Počet žiakov

začal prudko stúpať a škola sa stala nielen jednou z najstarších, ale aj najväčších na Slovensku.

Od r. 1988 sídli škola opäť v nových priestoroch. Zmenu si vynútila akútne potreba rozšírenia počtu tried, ktoré už kapacitne nepostačovali. Prestavovanie do bývalej budovy Stavoprojektu síce nebolo ideálne z hľadiska akusticky menej vyhovujúcich miestností, no na druhej strane sa žiakom z okolitých obcí zjednodušilo dochádzanie do centra mesta a škola mala stále všetky umelecké odbory na jednom mieste. Od r. 1990 škola nesie nový názov - Základná umelecká škola. V r. 1997 radikálny organizačný zásah narušil celistvosť jej fungovania a činnosť sa roztrúsila do štyroch budov. Dnes sa vyučuje v troch budovách - na Damborského ulici 1, na Ulici J. Vuruma 4 a na

Ludová škola umenia sídlila aj v Župnom dome, kde je dnes Nitrianska galéria a je tu aj sídlo Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Snímka: L. Synaková

Baničovej ulici 12. Od r. 1999 k názvu pribudlo pomenovanie po slovenskom hudobnom skladateľovi Jozefovi Rosinskom, ktorý počas svojho života takmer polstoročie výrazne ovplyvňoval hudobné diaľne v meste Nitra.

Pedagógovia školy od počiatku jej existencie vychovali veľké množstvo absolventov, ktorých počet možno už rátať na tisícky. Väčšine z nich sa umenie stalo trvalým spoločníkom v živote. Mnohí sú aktívnymi umelcami, alebo pracujú vo výchovno-vzdelávacích, kultúrnych či masmediálnych inštitúciách v umeleckom smere. Medzi najstarších pedagógov, ktorí vlastnou umeleckou a pedagogickou činnosťou zanechali viditeľnú stopu v povedomí nitrianskej verejnosti patrili Mária Klúčovská, Alica Saubererová a Gertrúda Pacasová. Z ich absolventov sa výkonnými umelcami - sólistami, dirigentami, hudobnými redaktormi i skladateľmi stali napr. Milan Novák, Jozef Malovec, Alexander Ghilány, Mgr. Art. Tibor Ghilány. Pani Alica Saubererová pôsobila aj koncertná sólistka. Uvádžala a popularizovala na koncertných pódiiach a v rozhlasovom štúdiu množstvo premiér z diel slovenských skladateľov Jozefa Rosinského, Bartolomeja Urbanca a Jozefa Malovca. Z nasledujúcej generácie pedagógov značný počet aktívnych umelcov a hlavne učiteľov v hudobnom odbore vychovali Erika Vladárová, Gertrúda Langerová, Magdaléna Hrmová, Ladislav Geró a vo výtvarnom odbore akademický maliar Alexander Kiss.

Škola už od svojho vzniku prispievala do kultúrno-spoločenského života nitrianskeho regiónu. Zo začiatku to boli záverečné koncerty, na ktorých

Táto snímka vznikla počas osláv 60.výročia založenia školy. Stretla sa tu trojica riaditeľov, ktorí v živote školy zohrávali dôležitú úlohu - zľava Anton Fábera, Silvester Vandák a Bruno Gombarčík.

vystupovali žiaci spoločne so svojimi učiteľmi. V 50-tych rokoch založili orchester Hudobnej školy v Nitre, v ktorom účinkovali učители školy. Neskôr vznikol krajský symfonický, neskôr zábavný orchester, ktorý po zániku vystriedal Nitriansky symfonický orchester. Učители dychového oddelenia hrali v Dychovom orchestri mesta Nitra. V 60-tych rokoch vznikol pri LŠU Spevokol nitrianskych učiteľov. Sedemdesiate roky boli spojené s výchovou žiakov v Detskom sláčikovom orchestri pod vedením Štefana Madariho. V jeho radoch sa vystriedalo niekoľko generácií mladého hudobného dorastu. Láska k muzikóvaníu zblížila niekoľkých členov prvého obsadenia natoľko, že v r. 1986 vznikol Mládežnícky komorný orchester. Pri hráčskych pultoch tak vedľa seba stáli bývalí absolventi - hudobne vzdelaní amatéri - profesionálni hudobníci a ich pedagógovia. Z ďalších hu-

dobných zoskupení, ktoré v tom čase vznikli na pôde školy, treba spomenúť spevácky, dychový, akordeónový a cimbalový súbor, neskôr detskú ľudovú hudbu Borinka. Dobevo- li začala zmeny žiaľ utlmili začiatkom 90-tych rokov kolektívne muzikóvanie v tejto širokej škále. Odchodom vedúcich súborov do dôchodku a do iných profesií prestal fungovať akordeónový, dychový súbor a detská ľudová hudba Borinka sa odčlenila od školy a začala pôsobiť pri centre voľného času Domino. Pedagógovia však neprestali cítiť profesionálnu potrebu kolektívneho hrania. To podnietilo dychové oddelenie k založeniu nového žiackeho zoskupenia - Swingového orchestra ZUŠ, ktorého popularita rýchlo narastala a dodnes si udržuje umeleckú úroveň pod vedením Jaroslava Dorotíka.

(Dokončenie v budúcom čísle)

Mária Hroncová

Salgadove fotografie preváža vlak

Polonahí muži pokrytí bahnom sa šplhajú po vratkých rebrikoch. Na chrbtoc vynášajú ťažký náklad rudy, ktorá obsahuje zlato. Volajú ich garimpeiros a nádej na lepšiu budúcnosť hľadajú v útroboch povrchovej bane Serra Pelada v Brazílii. Fotografia, v ktorej príbeh pripomína osudy starovekých otrokov budujúcich veľkolepý chrám, je z kategórie najslávnejších diel z fotografickej laboratórii Sebastiana Salgada. Spolu s 80-tkou ďalších hviezdnych snímok z cyklu Workers dorazí 18. októbra do Nitry. Vo vlaku, presnejšie v tmavozelených železničných vagónoch oblepených zvonku Salgadovými slávnymi fotografiami. Na cykle čiernobielych fotografií pracoval tento najslávnejší dokumentarista súčasnosti šesť rokov. Pre silné príbehy precestoval 21 štátov. Na margo svojej výstavy hovorí, že možno prispieje ak tomu, aby si ľudia uvedomili, že nie každému človeku na svete sa žije dobre.

Doménou Sebastiana Salgada je humanisticky zameraný fotografický dokument, ktorý priviedol k absolútnej dokonalosti a v ktorom patrí medzi svetovú špičku. Pracuje na dlhodobých sociologicky orientovaných fotografických projektoch, ktoré sú vždy komplexne spracovanou štúdiou závažných spoločenských javov. Tak je tomu aj s projektom Workers, ktorý vznikol počas 6 rokov v 27 krajinách sveta a Salgado v ňom neopakovateľným spôsobom zachytil pomaly miznúci svet manuálnej

práce a jeho premeny v kontexte konca 20. storočia. Jeho čiernobielye vysoko efektívne estetické fotografie sú realistickým zobrazením žijúcich ľudí spolu s prostredím, v ktorom žijú. Snímky diváka zavedú na veľa miest doslova po celej našej planéte - vidíme dych berúce ľudské mravenisko robotníkov zlatých baní v Brazílii, matku s deťmi nekonečne a trpez-

ske-portugalsko-brazílske korene. V roku 1969 emigroval z rodnej Brazílie a nový domov našiel v Paríži. V tom čase úspešný medzinárodný ekonóm veľkej spoločnosti obchodujúcej s kávou a spolupracovník Svetovej banky ešte netušil, že jeho osudom sa stane fotografia. Jeho prvý kontakt s fotografovaním bol spojený s okamihom, keď si jeho žena kúpila počas štúdií v roku 1971 fotoaparát. „O dva roky neskôr som začal vážne fotiť,“ spomína dnes 61-ročný slávny fotograf. Prvé snímky urobil v Rwande, kde bol radíť roľníkom ako zakladať čajové a kávové plantáže. Učarovalo mu exotické prostredie, spriatelil sa s tamojšími obyvateľmi. Uvedomil si, ako je rozdelený svet, ako jeho

Sebastian Salgado na vernisáži svojej výstavy v Prahe. Foto: R. Beznoska

bohatá časť nevie vôbec nič o živote ľudí v rozvojových krajinách. Na výstave nájdete snímky Kubáncov baliacich cigary, Ukrajincov pracujúcich v oceliarnach, robotníkov na stavbe eurotunelu pod Lamanšským prielivom. Svet robotníkov, ktorých postupne nahrádzajú stroje, zvečňoval na potulkách po troch kontinentoch. Cyklus Workers dokončil v roku 1993. Všetky fotografie vznikli ako súčasť diskusie o dianí na našej planéte. Ich cieľom je uvedomiť si, čo môžeme urobiť pre zlepšenie ľudských životov a vzťahov medzi ľuďmi. Netra-dičná galéria na koleskách pobudne v Nitre do 23. októbra. Výstava je prvý deň otvorená od 14 h a ďalšie dni od 10 do 20 h.

Salgado má litovsko-židov-

livo zbierajúcu čajové lístky na plantáži v Rwande, dramatický boj medzinárodných tímov požiarnikov pri likvidácii požiarov ropných vrtov po konflikte v Zálive (tieto snímky sú výrečným dôkazom toho, že ani špičková technika by nič nedokázala bez odhodlaného ľudského úsilia)... Fotografie sú veľmi pestrou a prízračnou mozaikou, ktorá je najmä pre diváka z tzv. vyspeleho sveta v mnohom objavná a je pripomienkou toho, čo je skryté za vecami, ktoré bez úcty a celkom samozrejme užívame. Salgado tvorí s porozumením a bez pátosu, o to viac jeho dokonale obrazy vecného ľudského snaženia zaujmú a poskytnú silný zážitok.

(syn)

Historické a prírodné zvláštnosti nášho mesta

Kalváarský kopec

K prírodným a historickým vzácnostiam nášho mesta nepochybne patrí celé hradné návršie, historický Vršok, Zobor s prehistorickým valom. Máme však aj ďalšie pamätné miesto - Kalváarský kopec so starobylým kostolom Nanebovzatia Panny Márie, krížovou cestou, misijným domom a kaplnkou Sv. kríža. Toto pamätné miesto je cenné aj z hľadiska krajinárskeho a morfológického, pretože ide o predhorie, ktoré má všetky znaky chránených území na Lupke alebo v Zoborskej lesostepi Tríbeča. Na teplomilných vápencoch by sa dario vzácnnej flóre a drobnej faune, nebyť...

Kalváarský kopec dostal prvú ranu ešte v polovici 19. storočia, keď tu začali ťažiť kameň. Najviac ho vyrúbali na stavbu cesty Nitra - Trnovec n/V. Odvtedy sa na západnej strane kopca priemyselne ťažil kameň až do r. 1930, ale s menšími či väčšími prestávkami aj naďalej.

Po vojne sa tu znova začal ťažiť kameň, pretože mesto nedostalo od Povereníctva pôdohospodárstva povolenie na ťažbu v kameňolome na hornom Zobore, ktorý patril Nitrianskej kapitule. Ťažbu schválila Dočasná okresná správna komisia. Nový lom sa nachádzal na južnom svahu kopca pozdĺž Stračejskej cesty v blízkosti lokality, ktorá nesie miestny názov Močiar pod skalkou.

Už v roku 1949 sa Štátna nemocnica sťažovala na novootvorenú prevádzku kalváarskeho kameňolomu. V roku 1950 sa preto prestalo s ťažením kameňa. Roku 1952 Jednotný národný vý-

bor v Nitre schválil smerný územný plán rozvoja mesta a zahrnul doň aj túto požiadavku: „Z dôvodov bezpečnostných, zdravotných a pamiatkových zastavuje sa ďalšia prevádzka kameňolomu Kalvária.“ V tom čase prevádzka patrila Andezitovým kameňolomu Levice (JNV zastavil aj ťažbu v kameňolome na Štúrovej ulici pri Červenom kríži). Ale napriek tomu sa ťažilo veselo aj ďalej, o čom svedčí sťažnosť občanov z roku 1953, ktorí poukazovali na činnosť Andezitových kameňolomov, ťažiacich v rozpore s predpismi, zásadami zdravia a bezpečnosti pri práci.

Kameňolom od roku 1960 patril mestu - Technickým a rekreačným službám (TRSMN), od roku 1971 Mestskému stavebnému podniku.

V roku 1966 odbor výstavby a vodného hospodárstva MsNV povolil TRSMN ťažbu 5 000 kubíkov kameňa, odstrel schválil for-

mou asanácie na južnom svahu Obvodný banský úrad v roku 1968. Dňa 11. 10. 1969 bol pokusný odstrel a účinky trhacích prác pozorovali odborníci z banských projektov a Výskumného ústavu bezpečnosti práce.

Obyvatelia okolitých domov sa sústavne sťažovali, v roku 1971 ich sťažnosti posudzovala dokonca Okresná prokuratúra. Nariadila seizmografické merania, ktoré však nedali za pravdu občanom Stračejskej cesty, Súľovskej a Sopóciho ulice, pretože žiadali náhrady škôd. Dňa 5. 11. 1971 meral intenzitu otrasov Ústav užitej geofyziky Brno. Sťažnosti občanov však neboli zbytočné, pretože clonové odstrelly sa predsa len obmedzili - maximálnu nálož na jeden vrt stanovili na 50 kg trhaviny alebo maximálne na 200 kg trhaviny vo všetkých vrtoch. Druhotné rozpojavanie horniny sa obmedzilo na menšie nálože do 600 g.

Zastavením ťažby kameňa nastala pre Kalváriu ďalšia ekologická pohroma - ťažobný priestor začali zavažovať materiálom z rozsiahlej asanácie budov v strede mesta, k čomu sa pridali aj komunálny odpad. Na protest hygienikov konečne MsSP v r. 1983 oznamuje hygienickej stanici, že s okamžitou platnosťou zastavuje vývoz odpadov na Kalváriu, čo kontroluje
(pokračovanie na 30 str.)

strážnik. Pre obyvateľov kameňolomu sa však ťažkosti neskončili. V r. 1981 sa 84 užívateľov bytov na Sopóciho ulici č. 13 - 23 viac ráz obrátilo na Okresnú hygienickú stanicu a poukazovalo na znečisťovanie ovzdušia pri výrobe liateho asfaltu na Kalvárii (výrobňa vtedy patrila TRSMN).

Pripomeňme, že v 70-tych rokoch sa začalo s asanáciou budov na Párovciach a v centre mesta. Rada MsNV rozhodla, že stavebná suť sa bude odvážať do vyťažených priestorov kalvárskeho kopca a do

Ivanky pri Nitre. Napokon sa mala suť presypať hlinou a územie zrekultivovať. Úmysel dobrý, ale skutočnosť bola iná - stavebné podniky vysypali stavebný odpad hneď neďaleko autobusovej obrátky na vtedajšej Sopóciho ulici po celé osemdesiate roky. Najhoršiu službu tomuto vzácnemu územiu urobili Pozemné stavby, ktoré kameňolom dostali od mesta do správy. Nielen v samotnom kameňolome, ale aj na návrší kopca začali vyhadzovať celé betónové panely a ďalší rozmerný stavebný materi-

ál. Chceli tu tiež vybudovať expedičný sklad pre potreby výstavby v ruskom Aksaji. Ešte v roku 1989 sem v troch zmenách vyvážali stavebný odpad z Dielov, hoci na to nemali povolenie. Dnes tento hriech proti prírodnému prostrediu milostivo prekrýva návejová zem, burina a náletové drevíny. A aký je dnes názor oddelenia životného prostredia? Majú zrejme iné priority. No kalvársky kopec, ako kultúrna a prírodná pozoruhodnosť, si zaslúži trvalú pozornosť zo strany mesta.

R. Schmuck

September patrila divadlu

Medzinárodný festival Divadelná Nitra si kladie za cieľ viesť ľudí k uvažovaniu o stave vlastnej krajiny, o dedičstve minulosti, o vplyve osobnosti, o zmysle života, o kráse, o čistote prírody i morálnej čistote. V podobnom duchu, no s oveľa väčším dôrazom na politikum a sociálne aspekty sa nieslo Otvorené festivalové fórum (OFF), nová programová línia festivalu, ktorá v tomto roku prostredníctvom inscenovaného čítania predstavila výraznú tendenciu európskeho, sociálne a politicky reflexívneho divadla. Každoročný pendant divadelného programu - film - korešponduje s výberom krajín aj tém a ich netradičného spracovania. Ako nám povedala riaditeľka festivalu Darina Kárová, návštevník si mohol doplniť divadelný obraz „čiernej“ krajiny i „bieleho“ sveta hodnôt o pestré farby filmovej skutočnosti. Z hľadiska geografického mapovania divadelných kultúr na Divadelnej Nitre sa po prvý raz predstavil srbský súbor a tvorcovia z Belgicka. Povaha inscenácií predpokladala záujem zo strany intelektuálov, umelcov, ľudí z kultúry, vedy, podnikania a samozrejme diva-

delníkov a hostí festivalu z mnohých európskych krajín. Svoje lahôdky v netradičnom, často provokatívnom divadelnom či filmovom programe si však našlo aj širšie nitrianske publikum. Pre tých, ktorí vôbec netúžili po divadelných sálach, boli pripravené rôznorodé podujatia v sprievodnom programe - tradičné aj úplne nové. Divadelný jarmok, poézia (aj v autobusoch), rozhlasová hra, koncerty, happenin-gy, súťaže, atrakcie, biela noc v galérii a múzeu. V sekcii Festival deťom pripravili veľmi bohatý program pre deti a s deťmi. A po desiaty raz sa rozdali ocenenia za uplynulú sezónu v divadlách na Slovensku - DOSKY 2005. V hlavnom programe uviedli diela 11 krajín Európy. Časť z neho patrila prezentácii krajín V4. Predstavenia sa hrali nielen v Nitre, ale aj v Trnave a Bratislave. Odborný sprievodný program bol prevažne dielom tvorcov a kultúrnych operátorov regiónu. Pracovný program venovali tréningu manažérov slovenských divadiel, uvažovaniu o podstate európskych festivalov a ich výskumu.

(Is)

Oslava folklóru, tradícií, hudby, spevu, tanca, vína

Vinobranie pod Zoborom

Oslava folklóru, tradícií, hudby, spevu, tanca, vína a ženskej krásy. Aj takto by sa dal jednou vetou opísať prvý ročník Podzoborského vinobrania, ktorého dejiskom sa v druhú septembrovú sobotu stal nitriansky amfiteáter. O obnovenie tradície vinobrania v Nitre sa postaralo Združenie ekologického cestovného ruchu - Nitrianska kráľovská vínná cesta (ďalej len NKVC), Výbor mestskej časti Zobor a Krajské osvetové stredisko v Nitre za finančnej podpory Nitrianskeho samosprávneho kraja. Organizátori ponúkli návštevníkom pestrý celodenný program, ktorým ich so srdečným úsmevom a dobrou náladou sprevádzala poslankyňa mestského zastupiteľstva Oľga Csákyová.

Dopoludnie sa začalo privítaním vzácnych hostí, slávnostným aktom požehnanja plodov jesene, ktoré vykonal Mons. Ladislav Belás a pokračovalo príhovorom predsedu NKVC Mgr. Jána Všetetečku-Konstantyho. Potom sa divákovi postupne predstavili nitrianske mažoretky a tanečníci z tanečnej školy Echo. Na pódiu ich neskôr vystriedali spevácke skupiny z Čakajoviec, Dražoviec, Hornej Krupce a Novej Dediny a folklórne skupiny z Topoľčianok a Čaky, ktoré svojimi vystúpeniami udržiavajú pri živote tradície typických piesní a krojov zo

svojich obcí a regiónov. Mladšiu generáciu reprezentoval detský folklórny súbor Borinka a náročné polhodinové pásmo hudby, spevu a tanca ponúkol folklórny súbor Furmani. Pri symbolickom akte odovzdávania vinohradníckeho koša s plodmi vi-

vodných šiestich disciplín sa dievčatá stihli predviesť len v troch - predstavovanie, opis svojho mesta či obce v cudzom jazyku a ťahanie vína z džbánu heverom - voľbu kráľovnej totiž predčasne ukončil dážď. Dvanásťčlenná porota (v ktorej sedeli napri-

Slávnostný akt požehnanja plodov jesene.

níc a záhrad sa divákovi opäť prihovoril predseda NKVC so želaním, aby sa vinohradníkom sezóna vydarila.

Vyvrcholením vinobrania bol III. ročník voľby Kráľovnej vín NKVC. O titul sa uchádzalo 7 finalistiek z Nitry a okolia, ktoré museli splniť niekoľko základných kritérií - vek 18 až 25 rokov, osobný šarm, no a, samozrejme, museli obstáť v súťažných disciplínach. Prestávku medzi jednotlivými úlohami vyplnili operetné melódie v podaní Angely Vargicovej a gitarové piesne nádejnej mladej speváčky Dáši Vašíčkovej. Z pô-

klad aj dvaja bývali primátori - Vladimír Libant a Jozef Prokeš, či známa nitrianska fotografka Ivona Orešková) sa napokon rozhodla udeliť vytúžený titul Lenke Farmarovej z Nitry. Druhé miesto sa ušlo Petre Sentešovej z Nitry a tretia skončila Ivana Nichtová z Čajkova.

Škoda, že len málo ľudí využilo možnosť stráviť jeden z posledných letných dní na tomto zaujímavom podujatí. Možno aj lepšia propagácia akcie prispeje k tomu, že budúci ročník priláka oveľa viac návštevníkov.

Monika Schenková

Pri príležitosti 190. výročia narodenia Ludovíta Štúra sa v sobotu 29. októbra o 16.00 hodine pred jeho pamätníkom uskutoční slávnosť, ktorú pripravuje Slovenské Hnutie Obrody a Dom Matice slovenskej v Nitre. Presne pred rokom sa tento pamätník, stojaci v úzadí domov na Štúrovej ulici, dočkal rekonštrukcie a slávnostného znovuodhalenia. Stalo sa tak za prítomnosti primátora Nitry F. Víteka, autora pamätníka Tibora Bártfaya a poslancov NR SR a MsZ v Nitre. Prijmite preto pozvanie na oslavu života a diela tohto veľikána, bez ktorého by sme nemali zachovaný vlastný jazyk a koleso dejín by sa krútilo ktovie akým smerom.

Text a snímka: (sy)

Voľný čas prežívajte s Dominom

Nový školský rok sa začína aj v centre voľného času Domino, ktoré pre všetkých záujemcov ponúka na výber z pestrej palety záujmových útvarov a klubov. Prihlášky sú k dispozícii v CVC Domino pre tieto vekové kategórie - deti, mládež a dospelí. Vedenie Domina ponúka možnosť vytvorenia klubov podľa vlastného záujmu, ktorým poskytne možnosti na prežívanie voľného času. Stačí si vybrať z nasledujúcej ponuky: **výtvarný -PALETKO** pre najmenších výtvarno-keramikársky - ZŠ a SŠ, **výtvarný** - ZŠ a SŠ, **výtvarno-dramatický** - ZŠ a SŠ, **hra na gitaru** - ZŠ a SŠ, **folklórny súbor BORINKA** - hudba, tanec, spev, **FS - BORINŇKA** - tanec, spev pre deti MŠ, **FS FURMANI** - hudba, tanec, spev - SŠ, VŠ, **mažoretky** - ZŠ a SŠ, **spoločenský tanec** - ZŠ a SŠ - **ŠTK DOMINO**, moderné tance - ZŠ a SŠ - **tanečný súbor EIJA**, moderné tance - ZŠ a SŠ súbor **MADHOUSE**, **moderné scénické tance** - ZŠ a SŠ, **joga** pre zdravie a kondíciu - ženy a dievčatá, **tanečno-pohybové základry** pre najmladších- deti od 3 - 6 rokov **LIENKY**, tanečná prípravka pre deti od 4 - 8 rokov **ŽABKY**, **modelárske kluby** - rakety, lietadlá, plasty, **výpočtová technika**, **internet**, **programovanie**, **grafické editory**, počítačové hry pre MŠ, aranžo-

vania a šikovné ruky - a ZŠ a SŠ a dospelých, **Vševvedko** - spoznávanie a ochrana prírody - ZŠ zábavná forma činnosti a tvorivé dielne, **nemčina hrou** - pre najmladších - MŠ **angličtina hrou** pre deti a mládež, **stolný tenis** - ZŠ, SŠ a rodičia a deti, **Šikulko klub** - tvorivé hry, práca s papierom a iným materiálom - pre ZŠ, MŠ, **Peer aktivisti** - ZŠ a SŠ, **tai-chi-chuan** - SŠ, VŠ, dospelí, **klub mobility mládeže**, **hokejbal**, **karate a netradičné športy** - ZŠ, **šachový krúžok** - pre deti a mládež, **Novinky - jiu-i - tsu** - nad 12 rokov - obranné techniky - lektormi príslušníci polície, **krasojazda na bicykli** - ZŠ a SŠ, **historický šerm** - mládež, **mamičky a detičky** - M&D - dopoludňajšie stretnutia mamičiek a detičiek - klubové stretnutia s atraktívnym programom pre mamičky na MD.

CVC DOMINO otvára záujmovú činnosť aj v **SOBOTU**. Novinkou bude záujmový klub **SOBOTNÍČEK**, plný nápadov, umeleckej, technickej činnosti. Zájemcovia budú pracovať s hlinou, vyrábať keramiky, ozdobné šperky, naučia sa pracovať s drôtom, textilom. Tieto tvorivé dielne sú určené pre deti a ich rodičov. Každú sobotu od 10.00 h.

(red)

Reality show

Vstúpili sme do ekologicky ohrozenej „éry prázdnoty“, v ktorej sa už neuznávajú staré ideály, ibaže nové chýbajú. V tomto svete to človečinou veľmi nevoní, prípadne tú vôňu nevnímame, lebo nám čuch zničili exhaláty spochybujúce kedysi uznávané hodnoty. Dnešok charakterizuje „konzumnosť“, kde sa rastúca spotreba stala dominujúcou kultúrnou hodnotou a meradlom sociálneho úspechu. Sledujeme reality show. Zízame na nové osobnosti, ktoré sa v sklených klietkach ukazujú miliónom divákov. Televízny program je tovar ako každý iný. Chceme - kúpim - pozerám, nechceme - nekúpim - prepnem, alebo vypnem. Na verejnosti počúvame prejavy pohoršenia nad morálnym bahnom, ktoré však - ako sa zdá - môže slúžiť aj ako demonštrácia vlastnej mravnosti a dobrého vkusu. Lenže každý aspoň trochu rozmyšľajúci človek musí prísť na to, že dnes sa všetko začína i končí intenzívnou snahou vyťažiť zo všetkého, z čoho sa dajú vytíčiť peniaze. Nemôžem sa ubrániť dojmu, že o reality show sa hovorí viac, akoby si zaslúžila. K fenoménu reality show sa pristupuje s nezaslúženou vážnosťou a dokonca sa v nich hľadá akési svedectvo o hodnotovej orientácii národa. Prosím vás, nerobme z komára slova - a nedajme sa manipulovať tam, kde sa dostať nechceme. Každý má predsa právo voľby a ľudová zábava nemusí súvisieť s hodnotovou orientáciou národa. Aj v stredoveku sa ľudia s radosťou pozerali na verejné popravy.

Ludmila Synaková

K fotografii na titulnej strane:
Atmosféru tržnice od leta dotvára studňa z autorskej dielne Róberta Žilíka.

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,
Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk
E-mail: msunitra@msunitra.sk, <http://www.nitra.sk>
Primátor mesta: ..... Mgr. Ferdinand Vítek
e-mail: ..... primator@nitra.sk
Zástupca primátora: ..... Ing. František Baláž
e-mail: ..... balaz@msunitra.sk
Zástupca primátora: ..... Ing. Miloš Dovičovič
e-mail: ..... dovicovic@msunitra.sk
Prednosta MsÚ: ..... Mgr. Lubomír Martinka
e-mail: ..... prednosta@msunitra.sk
Hlavný kontrolór: ..... Ing. Ladislav Fúška
e-mail: ..... fuska@msunitra.sk
Web stránka: ..... www.msunitra.sk

Kancelária prvého kontaktu: po, ut, št: 7.30 - 15.30, str: 7.30 - 17.00, pi: 7.30 - 14.00 (prízemie budovy vpravo). Tel: 65 02 200, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad: č. 11., evidencia občanov a domov: č. 9, 10, stavebný úrad č. 8, odbor sociálnych vecí a zdravotníctva: č. 29 E, odbor strategických činností: č. 8, finančný odbor: č. 29 CD, správa majetku: č. 29 B, odbor komunálnych činností: č. 29 A.

Oddelenie kultúry a športu, Kupecká 16, tel. 6524125
STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 17.00 h, v piatok od 8.00 do 14.00 h.

POKLADŇA: pondelok 8. - 11.30 h a 12. - 14.30 h, utorok, štvrtok 9 - 11.30 h a 12 - 14.30, streda 8 - 11.30 h a 12 - 16.15 h, piatok 8 - 11.30 h - **č. dverí 28.**

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 65 13 311, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 308 45 alebo 159, internet: <http://www.nitra.sk>, alebo (www.mspnitra.sk).

Mestský informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL: 037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.
Web stránka: <http://www.nitra.sk>

NITRA kultúrno-spoločenský mesačník. Vychádza vždy 1. v mesiaci. Vydáva Mesto Nitra - Mestský úrad v Nitre. Zodpovedný redaktor: Ing. Miloš Dovičovič, šéfredaktorka: Mgr. Ludmila Synaková. Redakčná rada: PhDr. Miloš Bača, Olga Csákayová, Mikuláš Gál, Ing. Jozef Korec, RNDr. Marta Rácová, PhDr. Matej Ruttkay, PhDr. Emil Vontorčík. Adresa redakcie: Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr. 1, 949 01 Nitra, číslo tel.: 741 09 06, fax: 741 09 07, e-mail: info@nitra.sk. Sadzba a tlač: Cart print, s.r.o., Nitra. Registračné číslo RP 15/2004. Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685. Uzáv. čísla: 16. 9.2005, zadané do tlače 20. 9. 2005.

Nitra na snímkach z minulosti

Stredná priemyselná škola potravinárska v Nitre spočiatku nemala vlastné priestory. Pred 35 rokmi však už pokračovala výstavba jej školského komplexu, ktorý sa stal jedným z najmodernejších na Slovensku.

Nitriansky cukrovar pravidelne spracúval úrodu repy, ktorú sem najskôr po železnici a neskôr aj na nákladných automobiloch privážali z okolitých okresov.

Súčasne s výstavbou sídliska Klokočina pribúdala aj cestná sieť. Hviezdoslavova ulica nadobúdala svoj terajší výzor pred 25 rokmi.

Text a snímky: MIKULÁŠ GÁL